

„Nincs más haza, csak az anyanyelv”

Márai Sándor

Kalejdoszkóp

2018/2

KULTURÁLIS FOLYÓIRAT
XVII. / 2.

CULTURAL JOURNAL
VOL. XVII / 2

416-596-0297
toms-place.com

190 Baldwin St.
Kensington Market
Just west of Spadina

M-W 10-6
Th-F 10-7
Sat 9-6
Sun 12-5

Tom's Place and the Mihalik family have strong Hungarian roots but at the same time are very proud Canadians. Pictured above is Tom Mihalik, with his son Tom Jr., both ready to serve you at Tom's Place. Established in 1958, Tom's Place now offers the biggest selection of suits in North America, all at great prices.

Please visit Tom's Place, one of Toronto's leading retailers for designer men's and women's business apparel.
Conveniently located in Kensington Market.

*Designer
Men's & Women's
Clothing for
Over 50 Years*

facebook.com/TomsPlaceTO

corvina

HUNGARIAN CANADIAN BUSINESS DIRECTORY

Show your business to the community,
Get new customers, extend your business
with the help of Corvina Directory book.

**Be a part of the
high quality publication.**

Serving the community since 2005

14th edition

2018

416-638-3431

info@corvinadirectory.ca

www.corvinadirectory.ca

SZABÓ LŐRINC

NYITNIKÉK

Alszik a hóban
a hegy, a völgy;
hallgat az erdő,
hallgat a föld.

Mikor legutóbb
jártam itt,
nyár nyitogatta
pipacsait,
a nyár nyitogatta,
temette az ősz;
és volt, aki vesztett,
és nincs, aki győz.

Lombnak, virágnak
nyoma sehol,
fekete csontváz
a fa, a bokor,
s halotti csipke
a díszük is,
az a törékeny
tündéri dísz,
mit rájuk aggat
éjszaka
fehér kezével
a zuzmara.

Alszik a hóban
a hegy, a völgy,
hallgat az erdő,
hallgat a föld.

Egyszerre mégis
rezzen a táj:
hármat füttyül
egy kis madár.
Háromszor hármat
lúktet a dala,
vígán, szaporán, mint
éles fuvola.

Az a fuvalás
a Nyitnikék!
Már kezd is újra
az énekét:
kék füttyre mindig
'kvart' lefelé:
nem sok, de örülni
ez is elég.

Nyitni kék, füttyüli,
nyitni kék,
szívnek és tavasznak
nyílani kék!

Nyitni, de - nyitni, de -
nyitni kék!
Füttyülöm én is
énekét.

Nyitni kék, füttyüli,
nyitni kék,
a telet bírni
illenék!

Bírni és bízni
illenék!
Füttyül és elszáll
a Nyitnikék.

Nyitni kék! - füttyülök
utána
s nézek az eltűnő
madárra.

Nyitni kék, füttyülöm,
nyitni kék,
hinni és bízni
kellenék,
mint az a fázó
kis madár,
aki sírja, de bírja,
ami fáj,
akinek tele rosszabb,
mint az enyém,
és aki mégis
csupa remény.

Nyitni kék, indulok,
nyitni kék,
fog az én szívem is
nyitni még.

Nyitni kék! Ébred
a hegy, a völgy,
tudom, mire gondol
a néma föld.

Ő volt a szája,
a Nyitnikék,
elmondta a holnap
üzenetét:
a hitet, a vágyat
füttyülte szét,
kinyitotta a föld
örök szívét:

fütty-fütty-fütty, nyitni
kék,
nyitni kék -
Nyisd ki, te, versem,
az emberekét!

TARTALOMBÓL - CONTENTS

Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka (vers)	2
Mihály Vörösmarty: Beautiful Helen (poem)	3
Babits Mihály: Húsvét előtt (vers)	4
Dsida Jenő: Húsvéti ének az üres sziklasír mellett (vers)	5
Várnagy Márta: Nagyheti fényima	6
Emlékezzünk gróf Teleki Pálra halálának 77. évfordulóján	8
Count Pál János Ede Teleki de Szék	10
Miska János: Bolyongások a kanadai magyar költészetben	11
Király Ilona: Március messziről, Leheld belém (versek)	16
Pósa Zoltán: Egy az Isten, Kehely (versek)	17
Ábrahám Dolli Csilla: Interjú Teleki Gergellyel	18
Varga Gabriella: Mintha otthon lennék	19
Szabó Ernő: "Aranylakodalom"	22
Nagy Vendel: Hosszú a keresztút..., Húsvét ünnepén (versek)	22
Csibi Balázs: Tojásjátékok húsvétkor	23
Katalin Turóczi: Scavenger Hunt	23
Csibi Balázs: A tavaszi ünnepkör más hagyományai	23
Attila Keszei: Sitting at edge of my bed	25
Petőfi Sándor: Szeretlek, kedvesem! (vers)	25
Radnai István (versek, elbeszélések)	26

KALEJDOSZKÓP - KALEIDOSCOPE
ISSN 1480-5499

MEGJELENIK KÉTHAVONTA - PUBLISHED BIMONTHLY

Előfizetés - Subscription: CA\$75.00/year
Foreign: US\$85.00/year

Elnök - Telch György-George - President
Főszerkesztő - Telch-Dancs Rózsa - Editor-in-Chief

Főmunkatárs: Varga Gabriella
Munkatársak: Bácsalmási István, Csibi Balázs, Veszely Ferenc

122 Silas Hill Drive, Toronto, ON, M2J 2X9, Canada
Tel.: 647-979-4631

E-mail: rozsatelchdancs@gmail.com
Copyright © Kaleidoscope Heritage Club

A folyóiratot digitálisan archiválja az Országos Széchényi Könyvtár
EPA adatbázisa: <http://epa.oszk.hu/01600/01658>

www.kalejdoszkop.ca

*No part of this publication may be reproduced by electronic means,
photocopying or otherwise, without written permission from the
publisher, excepting brief quotes for the purpose of review*

A KALEJDOSZKÓP szó a Pallas Nagy Lexikona
helyesírását követi

Borítón: Páll Lajos: Tavasz c. festménye

1458
2018
MÁTYÁS KIRÁLY
EMLÉKÉV

Hunyadi Mátyás (élt: 1443-1490)

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

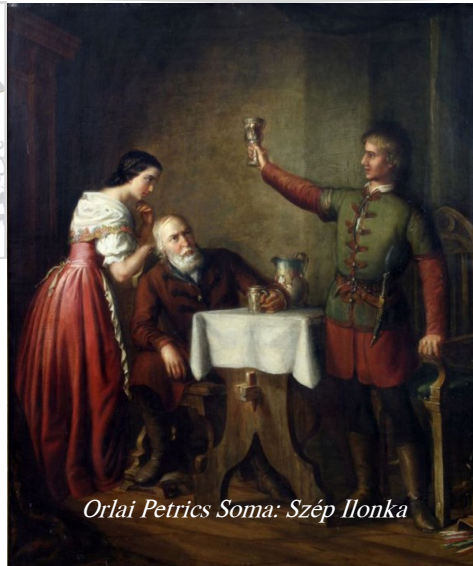
SZÉP ILONKA

1

A vadász ül hosszú méla lesben,
Vár felajzott nyílra gyors vadat,
S mind főlebb és mindig fényesebben
A serény nap dél felé mutat.
Hasztalan vár; Vértes belsejében
Nyugszik a vad hús forrás tövében.
A vadász még lesben ül sokáig,
Alkonyattól vár szerencsejelt:
Vár feszülten a nap áldoztaig,
S ím a várt szerencse megjelent:
Ah de nem vad, könnyű kis pillangó
S szép sugár lány, röpteként csapongó.
"Tarka lepke, szép arany pillangó!
Lepj meg engem, szállj rám, kis madár;
Vagy vezess el, merre vagy szállandó,
Ahol a nap nyugodóba jár."
Szól s iramlík, s mint az őz futása,
Könnyű s játszi a lány illanása.
"Istenemre!" szóla felszökelve
A vadász: "ez már királyi vad! "
És legottan, minden mást feledve,
Hévvél a lány nyomdokán halad.
Ő a lányért, lány a pillangóért,
Verseneznek tündér kedvtelésért.
"Megvagy!" így szól a leány örömmel,
Elfogván a szállongó lépét;
"Megvagy!" így szól a vadász, gyönyörrel
A leányra nyújtva jobb kezét;
S rezzent kézből kis pillangó elszáll;
A leány rab szép szem sugaránál.

2

Áll-e még az ősz Peterdi háza?
Él-e még a régi harc fia?
Áll a ház még, bár fogy gazdasága
S telt pohárnál ül az ősz maga.
A sugár lány körben és a vendég;
Lángszemében csábító varázs ég.
S Hunyadiért, a kidőlt dicsőért,
A kupák már felvillantanak,
Ősz vezére s a hon nagy nevéért
A vén bajnok könyei hulltanak;
Most könyűi, vére hajdanában
Bőven omlott Nándor ostromában.

Orlai Petrics Soma: Szép Ilonka

"Húnyt vezérem ifju szép sugára"
Szól az ősz most "éljen a király!"
A vadásznak vér tolúl arcára
S még kupája illetetlen áll.
"Illetetlen mért hagyod kupádat?
Fogd fel, gyermek, és kövesd apádat."
"Mert apád én kétszer is lehetnék
És ha ittam, az nincs cenkekért;
Talpig ember, akit én említék,
Nem gyaláz meg ő oly hősi vért!"
S illetődve s méltóság szemében,
Kél az ifju, tölt pohár kezében:
"Éljen hát a hős vezér magzatja,
Addig éljen, míg a honnak él!
De szakadjon élte pillanatja,
Melyben attól elpártolni kél;
Egy király se inkább, mint hitetlen:
Nyúg a népen a roszt s tehetetlen."
S mind zajosban, mindig hevesebben
Víg beszéd közt a gyors óra ment.
A leányka híven és hivebben
Bámulá a lelkes idegent.
"Vajh ki ő, és merre van hazája?"
Gondolá, de nem mondotta szája.
"Téged is, te erdők szép virága,
Üdvözölve tisztel e pohár!
Hozzon isten egykor fel Budába;
Ősz apáddal a vadász elvár;
Fenn lakozva a magas Budában
Leltek engem Mátyás udvarában."
Szól s bucsúzik a vadász, rivalva
Inti őt a kúrthang: menni kell.
Semmi szóra, semmi biztatásra
Nem maradhat vendéglőivel.
"Emlkezzeél visszatérni hozzánk,
Jó vadász, ha meg nem látogatnánk."
Mond szerényen szép Ilonka, állván

A kis csarnok végső lépcsőjén,
S homlokán az ifju megcsókolván,
Útnak indul a hold éjjelén.
S csendes a ház, ah de nincs nyugalma:
Fölveré azt szerelem hatalma.

3

Föl Peterdi s bájos unokája
Látogatni mentenek Budát;
Minden lépten nő az agg csodája;
Mert sok újat meglepetve lát...
A leányka titkon édes óra
Jövetén vár szép találkozóra.
S van tolongás s új öröm Budában:
Győzelemből várják a királyt,
Aki Bécsset vívó haragában
Vérboszút a roszt szomszédon állt.
Vágyva néz sok hű szem ellenébe:
Nem vidúl még szép Ilonka képe.
"Hol van ő, a nyájas ösmeretlen?
Mily szerencse fordult életén?
Honn-e, vagy tán messze költözöten
Jár az őzek hűvös rejtékén?"
Kérdi titkon aggó gondolattal,
S arca majd ég, majd színében elhal.
S felrobognak hadvész-ülte képpel
Újlaki s a megbékült Garák.
S a király jó, fölség érzetével
Környékeztvén őt a hős apák.
Ősz Peterdi ösmer vendégére,
A király az: "Áldás életére!"
"Fény nevére, áldás életére!"
Fenn kiáltja minden hű ajak;
Százszorozva visszazeng nevére
A hegy és völgy és a zárt falak.
Haloványan hófehér szobornál
Szép Ilonka némán és merőn áll.
"A vadászhoz Mátyás udvarában
Szép leánykám, elmenjünk-e hát?
Jobb nekünk a Vértes vadonában
Kis tanyánk ott nyugodalmat ad."
Szól az ősz jól sejtő fájdalommal,
S a bús pár megy gond-sujtotta nyommal.
És ha láttál szépen nőtt virágot
Elhajolni belső baj miatt,
Úgy hajolt el, félvén a világot,
Szép Ilonka titkos bú alatt.
Társasága lángzó érzemények,
Kínos emlék, és kihalt remények.
A rövid, de gyöttrő élet elfolyt,
Szép Ilonka hervadt sír felé;
Hervadása líliomhullás volt:
Ártatlanság képe s bánaté.
A király jön s áll a puszta házban:
Ők nyugosznak örökös hazában.
1833

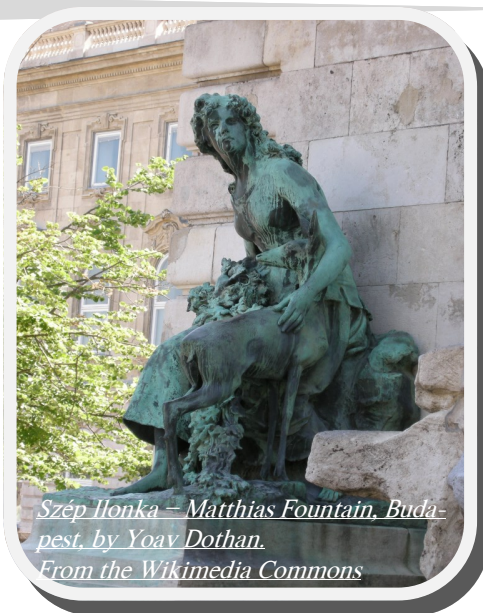
MIHÁLY VÖRÖSMARTY

SZÉP ILONKA (BEAUTIFUL HELEN)

I.
The huntsman waits with watchful eye
in ambush, holding shaft on string,
as ever upward through the sky
the ardent sun is journeying.
He waits in vain - in coverts cool
the stag still rests by some distant pool.
Long, long he sits in ambush yet
and hopes for game at close of day;
then, as he prays the sun to set,
behold good fortune comes his way -
it is no stag, but a butterfly,
with a girl pursuing, flutters by.
"Merry flyer, fair golden moth,
rest on my finger, do not flee!
Or I will follow, by my troth,
where red sunset gilds bush and thee! "
She speaks, and nimble as a roe,
she hastens on with heart aglow.
"Gad!" says the huntsman, "is this not
most royal game?" - and up he leaps,
pursuing, all things else forgot,
the path the flying maiden keeps.
Thus man and maid, in eager flight,
each seek a vision of delight.
"I have you!" - cries the happy miss,
and pauses, butterfly in hand.
"I have you!" - cries the man with bliss,
and so the graceful couple stand.
Caught in his eye's admiring glow,
the maiden lets the insect go.

II.
Stands yet the house of old Peterdi?
Lives that old son of battle still?
That house, though in decay, I see;
the old man sits and drinks his fill.
By him the girl; their huntsman-guest
looks on with eyes of warm unrest.
For Hunyadi, their chief who died,
the men have drained their glasses deep.
For that great hero, Hungary's pride,
the veteran is forced to weep.
His blood flowed free in days of yore,
his tears in equal measure pour.
"Drink to my old chief's royal son!" -
the patriarch cries, "Long live the King!"
The blushing huntsman seems undone,
he lets his glass stand, faltering.
"Why won't you drink? What seems
amiss?
Accept a father's will in this!
could, in years, be twice your sire;

I drink, believe me, without blame -
the King's a man of faith and fire,
who will not put his blood to shame!"
Stirred by the greybeard's earnest plea,
the youth stands up in fealty.
"Long live the son of that old chief!
As long as Hungary may he live!
Yet may his days be black and brief
if e'er his best he fails to give!
Better no King than one disloyal,
who plagues the land unsound, unroyal. "
In deepening ardour and applause
the fleeting hours swiftly soar;
and still the maid's affection draws
more closely to the visitor.
"Ah, that I knew his name and home!"
Her warm heart speaks, her lips are dumb.
"Fair flower of the forest, you,
I also praise the pledge in wine!
And should God e'er direct you two
to Buda, you with me must dine.
In Buda's lofty tower I dwell,
At Matyas' court they know me well..."
The huntsman speaks, and takes his leave.
A far-off slug-horn bids him go.
Although his hosts entreat and grieve
and seek fresh kindnesses to show.
"Come back to see your friends once more,
in case we do not come before!"
Reluctant on the threshold now
she speaks in modesty polite.
He prints a kiss upon her brow,
then marches through the moonlit night.
The house is still, but not her breast,
where love won't grant a moment's rest.
III.
Peterdi and his grandchild sweet
go up to visit Buda-town.
The old man's wonder is complete
to see new mansions of renown.
The maiden waits in anxious pain
to meet her handsome youth again.
Glad crowds are thronging Buda's streets;
they watch to see their monarch ride
in triumph from the warlike feats
that humbled vile Vienna's pride.
Real subjects long to see their King -
no smiles on the maid's features cling.
"Where is our gentle friend today?
What fortunes has he followed here?
Is he at home, or far away
in shady coverts of the deer?"
She speaks to herself silently,
with cheeks now blushed, now blanched to
see.

And now with warlike shouts ride by
Ujlaki and the Magyar lords;
the king himself with noble eye
surveys the escort of their swords.
Old Peterdi in wonder peers,
perceives his guest, and joins the
cheers.
"God save the King! God bless his
fame!"
Ten thousand throats around him
shout;
ten thousand echoes greet his name,
hill, vale, and rampart ring it out.
But whiter than white marble there
Ilonka stands in mute despair.
"Shall we go on to Matyas' hall
to see our friend once more, my lass?
Methinks our forest mansion small
will give us greater peace, alas!"
The greybeard speaks in pained
dismay,
and back they plod their weary way.
As droops a radiant summer flower
that withers from an inner blight,
so drooped Ilonka from that hour
and sickened towards eternal night.
Within her heart a cancer fed
on passion's hopes forever dead.
The brief but anguished life is o'er,
a girl has faded to her death,
a tender lily suffering sore
in innocence and anxious breath.
And when at last their royal guest
came back once more, she lay at rest.

Translated by Kirkconnell, Watson

BABITS MIHÁLY

HÚSVÉT ELŐTT

S ha kiszakad ajkam, akkor is,
e vad, vad március évadán,
izgatva bellül az izgatott
fákkal, a harci márciusi
inni való
sós, vérizü széltől részegen,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyü malomnak:
ha szétszakad ajkam, akkor is,
ha vérbe lábbad a dallal és
magam sem hallva a nagy Malom
zugásán át, dalomnak ízét
a kinnak izén
tudnám csak érzeni, akkor is
- mennyi a vér! -
szakadjon a véres ének!

Van most dicsérni hősokeket, Istenem!
van óriások vak diadalmaid
zengeni, gépeket, ádá
munkára hültni borogatott
ágyuk izzó torkait:
de nem győzelmi ének az énekem,
ércfalmaid a tipró diadalnak
nem tisztelem én,
sem az önkény pokoli malmát:
mert rejtek élet száz szele, március
friss vérizgalma nem türi géphalált
zengeni, malmokat; inkább
szerelmet, embert, életeket,
meg nem alvadt fürge vért:
s ha ajkam ronggyá szétszakad, akkor is
ez inni való sós vérizü szélben,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyü Malomnak,
mely trónokat öröl, nemzeteket,
százados korlátokat
roppantva tör szét, érczabolát,
multak acél hiteit,
s lélekkel a testet, dupla halál
vércafatává
morzsolva a szüz Hold arcába köpi
s egy nemzedéket egy kerék-
forgása lejárát:
én mégsem a gépet énekelem
márciusba, most mikor
a levegőn, a szél erején
érzeni nedves izét
vérünk nedvének, drága magyar
vér italának:
nekem mikor ittam e sós levegőt,
kisebzett szájam és a szók

most fájnak e szájak:
de ha szétszakad ajkam, akkor is,
magyar dal március évadán,
szélnék tör a véres ének!
Én nem a győztest énekelem,
nem a nép-gépet, a vak hőst,
kinek minden lépése halál,
tekintetétől ájul a szó,
kéznyomása szolgaság,
hanem azt, aki lesz, akárki,
ki először mondja ki azt a szót,
ki először el meri mondani,
kiáltani, bátor, bátor,
azt a varázsszót, százezerek
várta lélekzetadó szent
embermegváltó, visszaadó,
nemzetmegmentő, kapunyitó,
szabadító drága szót,
hogyan elég! hogyan elég! elég volt!
hogyan béke! béke!
béke! béke már!

Legyen vége már!
Aki alszik, aludjon,
aki él az éljen,
a szegény hős pihenjen,
szegény nép reméljen.
Szóljanak a harangok,
szóljon alleluja!
mire jön új március,
viruljunk ki újra!
egyik rész a munkára,
másik temetésre
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!
Ó béke! béke!
legyen béke már!
Legyen vége már!
Aki halott, megbocsát,
ragyog az ég sátra,
Testvérek, ha tul leszünk,
sohse nézünk hátra!
Ki a bünös, ne kérdjük,
ültessünk virágot,
szeressük és megértsük
az egész világot:
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!

HÚSVÉTI ÉNEK AZ ÜRES SZIKLASÍR MELLETT

Sírod szélén szinte félve,
iszonyattal üldögélve,
ó – mekkora vád gyötör,
mardos, majdnem összetör:
mily látás a kétkedőnek,
törvény ellen vétkezőnek,
hogy üres a sírgödör.
Nytított sírod szája szélén

sóhajok közt üldögélvén
szemlélem bús, elvetélt
életemnek rút felét
s jaj - most olyan bánat vert át,
mily Jacopo és Szent Bernát
verseiből sír feléd.
Nincs gonoszabb, mint a hitvány

áruló és rossz tanítvány,
ki az ördög ösvenyén
biztos lábbal, tudva mén:
szent kenyéren nőtt apostol,
aki bűnbe később kóstol, –
Krisztus, ilyen voltam én.

Amit csak magamban látok,
csupa csúnya, csupa átok,
csupa mély seb, éktelen,

testem oly mértéktelen
volt ivásban, étkezésben,
mindenfajta vétkezésben
s undokságom végtelen.

Ó, ha tudnám, megbocsátasz,
s országodba bebocsátasz,
mint szűrném ki két szemem,
mint vágnám le két kezem,
nyelvem húznám kések élén
s minden tagom elmetélném,
amivel csak vétkezem.
Bűneimnek nincsen számok.

Mindent bánok, mindent szánok
és a sajtás, mely gyötör
nem is sajtás, már gyönyör.
Hamuval szórt, nyesett hajjal
ér engem e húsvéthajnal
és az üres sírgödör.

Bámulok a nyirkos, görbe
kősziklába vájt gödörbe,
bénán csügg le a karom,
tehetetlen két karom...
Te kegyelmet mindig oszthatsz,
feltámadtál s feltámaszthatsz,
hogya én is akarom.

14 Stations of the Cross by Attila Keszei
St. James Cathedral - Toronto, raku fired ceramic

Lábadozó régi hitben
egész nap csak ülök itten.
Lelkemet nagy, jó meleg,
szent fuvallat lepte meg,
lent az odvas, szürke barlang
mélyén muzsikál a halk hang,
ahogy könnyem lecsepeg.

Az én Uram újra él most,
országútján mendegél most,
áprilisban fürdik és
aranyozza napsütés,
ahol lépked, jobbra-balra
ezer madár fakad dalra
s ring, hullámszik a vetés.

Éneklő sok tiszta lánnyal,
liliomos tanítvánnyal
nem követlek, Mesterem.
Majd csak csöndes estelen
indulok, hol vitt a lábad,
földön kúszom könnybe lábadt
szemmel, szinte testtelen.

Fennakadva túskeágon.
éjsötét nagy pusztaságon
étlen-szomjan vágok át,
nagy hegyeken vágok át,
mint eltévedt eb szimatja,
mely halódva is kutatja
vándor ura lábnyomát.

S közben dalolok az égről,
pálmás, örök dicsőségről,
vonszolván földdel rokon
testemet a homokon
s így ujjongván, nem is érzik,
hogyan sajoj, hogyan vérzik
rögbe horzsolt homlokom.

Mert az égi útnak elve:
kúszva, vérzön, énekelve,
portól, sártól piszkosan
menni mindig, biztosan...
S kopjék térdig bár a lábam,
tudom, az ég kapujában
utolérlek, Krisztusom!

VÁRNAGY MÁRTA

NAGYHETI FÉNYIMA

DOBOS MARIANNE: A SZÓTTES TÚLOLDALÁN CÍMŰ KÖNYVÉRŐL EGY KONFERENCIA TÜKRÉBEN

SZÜLŐFÖLD KÖNYVKIADÓ 2018

A Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége, a Lengyel Intézet és a Párbeszéd Háza közös szervezésében a Holokauszt Emlékközpont közreműködésével „Időtlen időkig” címmel konferenciát tartottak a Horánszky utca 20. alatt március 28-án a lengyel és a magyar katolikus egyház II. világháború idején végzett zsidómentő tevékenységéről.

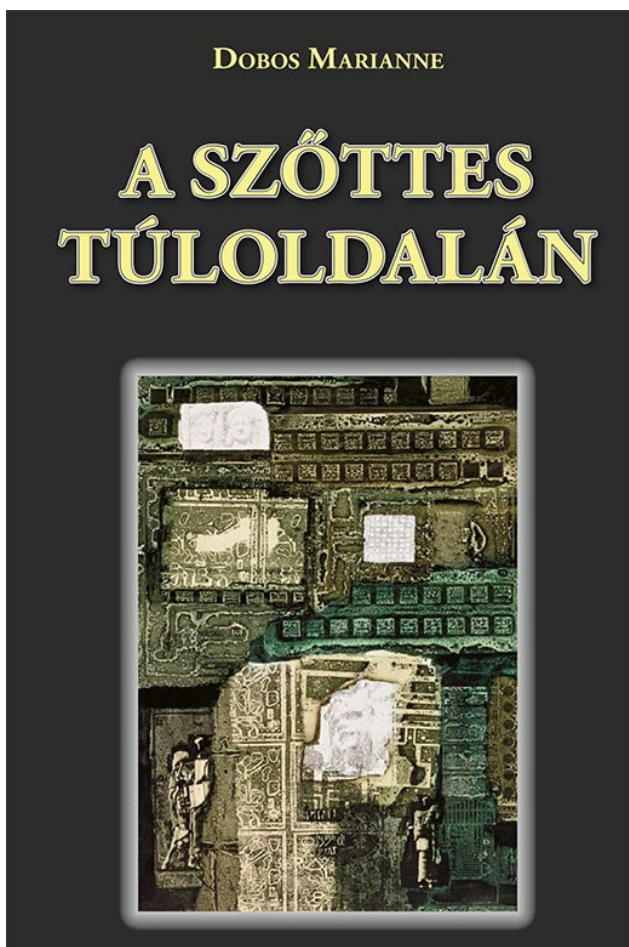
Talán nem véletlen, hogy az esemény Kkuratorának, Dobos Marianne-nak új kötete éppen ezen a napon jelent meg *A szóttés túoldalán* címmel, amely a szerző eddigi gazdag életművének megkoronázása: páratlanul gazdag anyaga hiánypótló.

Nemcsak a kötet érdemel kitüntetett figyelmet, hanem az életmű is. A szerző eddigi könyveivel minden alkalommal megmutatta az olvasónak hihetetlen kitartással végzett kutatásainak gazdag tárházát. A most megjelent könyve elgondolkodtató; a konferencia tükrében a korábban több helyen napvilágot látott írásai a kaleidoszkóp tükrét juttatja eszünkbe.

Ha néhány tükröt szimmetrikusan elhelyezünk egy csőben, a tükrök megsokszorozzák a tárgyak képét. Ezt az optikai játékot már az ókorban ismerték, majd a fény polarizációjának kutatásával Brewster újból felfedezte a titkot, bár eredeti terve olyan cső volt, amelynek egyik végén pár tükör van, a másikon pár átlátszó lemez, a kettő között pedig gyöngyök.

Dobos Marianne most megjelenő könyve ezt az optikai játékot idézi. A kötet tükre: a Magyar Holokauszt Emlékév programja; megsokszorozza az írások hatását, mivelhogy ezek az írások igazgyöngyök. *A jóság merészsége* mutatkozik meg bennük, ahogy a szerző a Konferencián elhangzott előadásban összefoglalta.

Hogyan is történt az életmentés abban a korban? Voltak, akik valóban életük kockáztatásával mentették az életeket, ezek között ott voltak a katolikus egyház papjai, de köztük mások, így Szabó Lőrinc költő is, akinek nem tartják számon embermentő tevékenységét.

A holokauszt egész nemzetünk tragédiája, közös fájdalom. Közel félmillió zsidó honfitársunk sorsa lett a rettenetes halál. Olyan embereket veszítettünk el, mint Radnóti Miklós, Rejtő Jenő, Szerb Antal és Richter Gedeon. Az üldözötteken akkoriban nagyon kevesen segítettek. Ez az eseménysor – a náci és a haláltáborok felszámolásáért szinte semmit sem tevő Szövetséges hadvezetés elsődleges felelősségén túl – magyar nemzetünknek is szegylene és sebe.

Dobos Marianne könyve személyes emlékek sorozatát tárja elénk. Az emlékek arcot adnak a fájdalomnak, személyessé teszik azt, de arcot adnak a segítségnek, az együttérzésnek is. Vegyük kézbe úgy ezt a könyvet, mintha hallgatnánk annak a rettenetes időnek a tanút, megszorítanánk azon kevesek kezét, akik emberek maradtak az embertelenségben.

Székely János püspök
a Keresztény Zsidó Tanács elnöke

Fotó: Kabdebó János

A *szöttes túloldalán* címmel emlékezésekből, interjúkból és dokumentumok közreadásából állítottam össze könyvem – hasonlóan eddig is megjelentetett több évtizedes munkásságomat tartalmazó köteteimhez – a holokauszt évfordulójára kortársaink és az elkövetkező nemzedék okulására.

Visszatekintve munkásságomra, felidézem 1984-es megismerkedésemet Itámár Jáoz-Keszt nemzetközi ismertségű holokauszt-túlélő költővel, aki utóbb egymást megértő szellemi kapcsolatunkat egyik legjelentősebb költeményében rögzítette műalkotássá. Verse, ott ahol felszabadult, a buchenwaldi láger helyén felállított emlékmúzeumban több nyelvre lefordítva olvasható. Még kínaiul is. A vele folytatott emlékező beszélgetés hatására készítettem interjúsorozatomat a vészorszakot túlélő és új hazát építő értelmiségiekkel és művészekkel (*A szívek kötelessége megmarad*). Ezt követően a három kötetes történelmi trilógiámban (*Akkor is karácsony volt*, 1944, 1956, 1989), különösen annak első kötetében, majd pedig a trilógiát összefoglaló *Sorsfordító karácsonyok* című könyvemben folytattam az emlékeztetőgyűjtő munkát, amellyel éppen

az üldözöttek erkölcsi helytállásának erejére és a keresztény kortársaik segítségükre siető bátorságára, hitére és szeretetére hívtam fel a figyelmet. Arra kerestem a példákat, amikor az aktív mentő munkára éreztek elhivatottságot hazánk keresztény honpolgárai. Biztos, hogy nem voltak annyian, mint kellett volna, de akik vállalkoztak az embermentésre, ők igen gyakran saját és családjuk életét is kockáztatták.

Utóbb pedig annak a Kovács Sándor püspök úrnak az emlékezetére segítetttem megszervezni egy konferenciát, aki Szombathelyen tett meg mindent az üldözöttek mentéséért, és a vészek után a helyi rabbi barátjával együtt fogott a megváltozott élet elkezdéséhez. Sajnos az elkövetkező évek ezt a szépreményű összehangolást lehetetlenné tették.

Egy nemzet értékes honpolgárainak az összetartozását hirdetem. Remélem, hogy az egymást segítség példájának szélesebb körű feltárása által megéljük, vagy legalább gyermekeink megérik, hogy „békévé oldódjon” az emlékezet. Éppen a veszteségek határozott és pontos számbavételét követően. Nem el akarom hallgatni írásaimban a bűnöket, de az erényeket is szeretném felmutatni.

2.890 Ft

Székely János püspöknek, a Keresztény-Zsidó Tanács elnökének a kötet borítóján olvasott soraiból idézem: „A holokauszt egész nemzetünk tragédiája, közös fájdalom. Közel félmillió zsidó honfitársunk sorsa lett a rettenetes halál. Az üldözötteket akkoriban nagyon kevesen segítették. Ez az eseménysor a nácik és a haláltáborok felszámolásáért szinte semmit sem tevő Szövetséges hadvezetés elsődleges felelősségén túl – a magyar nemzetünknek is szügyene és sebe.”

Dobos Marianne mint a Konferencia kurátora Szent II. János Pál pápa 1998. március 12-én írt soraival zárta előadását: „A történelem Ura vezesse a katolikusok, a zsidók és minden jóakarátú ember törekvéseit, hogy közösen fáradozzanak egy olyan világ felépítésén, amely minden ember életének és méltóságának igazi tiszteletén alapszik, hiszen Isten mindnyájukat saját képére és hasonlatosságára teremtette.”

Radnóti Zoltán főbbi a könyvhöz írt előszavában az írói teljesítményt így foglalja össze: „Dobos Marianne megtette, amit meg kellett, ezzel a kötettel is tovább adta a történetet a fiatalabb generációnak.”

A kötet nem egyszerűen csak szép, hanem műves könyv kívül-belül. A címlapon Ország Lili Falak őrzővel, a hátlapon Jeruzsálem falai című festményeinek fotója.

A szerkesztő nem más, mint Kabdebó Lóránt.

A Kongresszus egyben fényima volt 2018 nagyhetében. A *szöttes túloldalán* könyvet olvasva az imádságot bármikor folytatni tudjuk.

JAJ, NAGY KEDVEM TARTOTT

(csángó sirató Somoskáról)

Hol vagy két szememnek,
Tündöklő világa,
Elepedett bús szívemnek,
Csendes boldogsága?

Hol vagy én szívemnek
Buzgó kívánsága,
Életemnek mézvel folyó
Kedves vidámsága?

Mondjátok meg nekem,
Óh, tú magas hegyek,
Szülöttemet keresnie
Valjon merre menjek?

Óh, tü nagy darabas,
Éles köves utak,
Szent fiamnak vércsöppjei,
Látám, itt elhulltak...

Jó asszony barátim,
Engem sirassatok,
E világban, árvaságom,
Akik jól tudjátok.

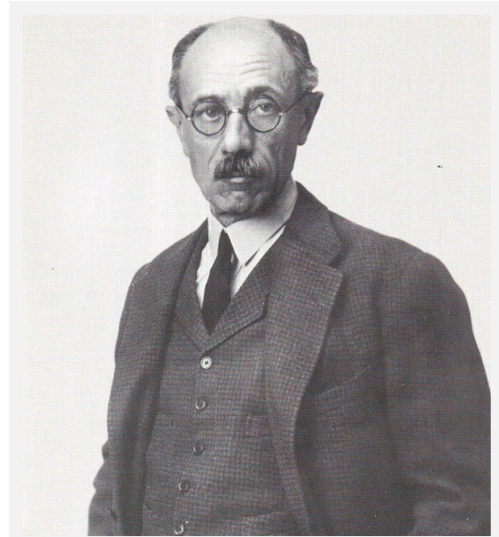
Megepedett szívem,
Kérlek ne hagyjatok,
Elfáradtam, nem mehetek
Tovább, jaj, fogjatok.

Enyhítsd siralmidat,
Keserves Mária,
Mert szent Fiad harmadnapra
Feltámad, azt mondta.

Mi is a keserves
Úr Jézus anyjával,
Siránkozzunk szent halálán
Szerelmes fiának!
Ámen!

EMLÉKEZZÜNK GRÓF TELEKI PÁLRA HALÁLÁNAK 77. ÉVFORDULÓJÁN!

77. éve, egy tragikus halálhír rázta meg a magyar közéletet. Az áldozat a világhírű földrajztudós, gróf Teleki Pál miniszterelnök, aki élete javát a Kárpát-medence tájféldrajzi egységének helyreállítására, a nemzetének szentelte.

A kiváló tudóst sorsfordító időkben kétszer is kormányfői szerepre szólította a Haza; bár szándéka szerint inkább maradt volna a tudomány s az ifjú nemzedékek szolgálatában.

Gróf Teleki Pál – a veszített háború, s a trianoni ítélet nyomán kirabolt, megcsönkített, erkölcsileg lezüllött ország közállapotának rendbetételéért, a nemzetgyilkos döntés revíziójáért, az igazságos békéért, a magyar állam függetlenségéért – emberfeletti munkát végzett. Az elcsatolt területeken és a nagyvilágban élő magyarok, a nagycsaládok s a lengyel menekültek iránti tevőleges szolidaritása példát adó államférfiúi erényről tanúskodik.

A nagyvilágban elismert földrajztudós kiemelkedő szerepet vállalt a szellemi honvédelemben és az ifjúság nevelésében. Egyetemi professzorként főcserkész, aki a kezdetektől tevékeny patrónusa a hazai cserkészetnek; Eötvös Loránd halála után haláláig kurátora volt az Eötvös József Collegiumnak, érdekvédő tudósa a Trianonban megcsönkített Hazának, nemzetnevelője szétszóratott magyar népének is. 80. éve, 1938-ban az ő vezetésével alapították meg a Magyarok Világszövetségét. Az I. Bécsi döntéssel visszatért területek szlovák- magyar határkijelölő bizottságát is ő vezette - a szlovák fél elismerésével. (Akkor megtanulták tisztelni tudását, karakterét, nagyra becsülték igazságosságát.)

Teleki Pál miniszterelnök 1941 április 3-án áldozatává vált a háborús politikának.

A rendszerkritikus Szabó Dezső író méltatta:

"Ő volt az elhervasztott magyar öntudat újjászendülése, a magyar szolidaritás felébredt ösztöne, a megmaradás új remény-sége... Egyszerű volt, mint az igazi tudós, csendes szavú, mint a jó pap és igéi mélyre hatottak, mint a biztos kézzel vetett mag. Ő, hogy tudta ez az ember szeretni annyiszor megcsalt, annyiszor kizsákmányolt, rokontalan árva fáját!"

Teleki Pált akkor az egész nemzet gyászolta. Gyászolná ma is, ha éltetné szellemi örökségét az utókor, ha Intézetét 1945 után nem számolják föl, ha a Magyar Tudományos Akadémia végre rehabilitálná. Ha Rieger Tibor alkotta szobrát a 63. évfordulón nem tiltják ki a szülővárosából, Buda várából, egykori munkahelyéről....

Idézek Horváth János a Fidesz képviselője parlamenti felszólalásából, amely 2004. április 5-én hangzott el:

"A zord elmúlt évszázad bizony beárnyékolja 2004 tavaszát, amikor a diktatúrák torzított történelemtudatával vert nemzetet zsarolja egy maroknyi fanatikus. Budapest jelenlegi önkormányzata, sőt követve azt az ország kormánya, meghátrálva megváltoztatták álláspontjukat és döntéseiket: Teleki Pál szobrát kitiltották Budapestről, a fővárosból. Döbbenetes! Most a szabadság kipróbált és tántoríthatatlan patriótái, akik elvitték a szobrot Balatonboglárra, mit gondolnak, mit gondoljanak? Teleki Pál mindhalálig felelős magyar miniszterelnök volt... Szomorú és szégyenletes, hogy Teleki szobra nem állhat Magyarország fővárosában, hogy nem állhat ott is."

Rieger Tibor szobra Balatonbogláron

2011. október 26-án az Eötvös Collegiumban Rieger Tibor Teleki Pál kisplasztikáját Lezsák Sándor avatta. Idézem:

"Merjünk gróf Teleki Pálról beszélni! Ne engedjünk az ármánykodó kísértésnek, álljunk ellen a gonoszoknak, hazaárulóknak, a hazugságnak, a politikai bűnözők tudatos rágalmozásának, szégyenteljes akadémiai dolgozatokat védelmező hamisítókknak!"

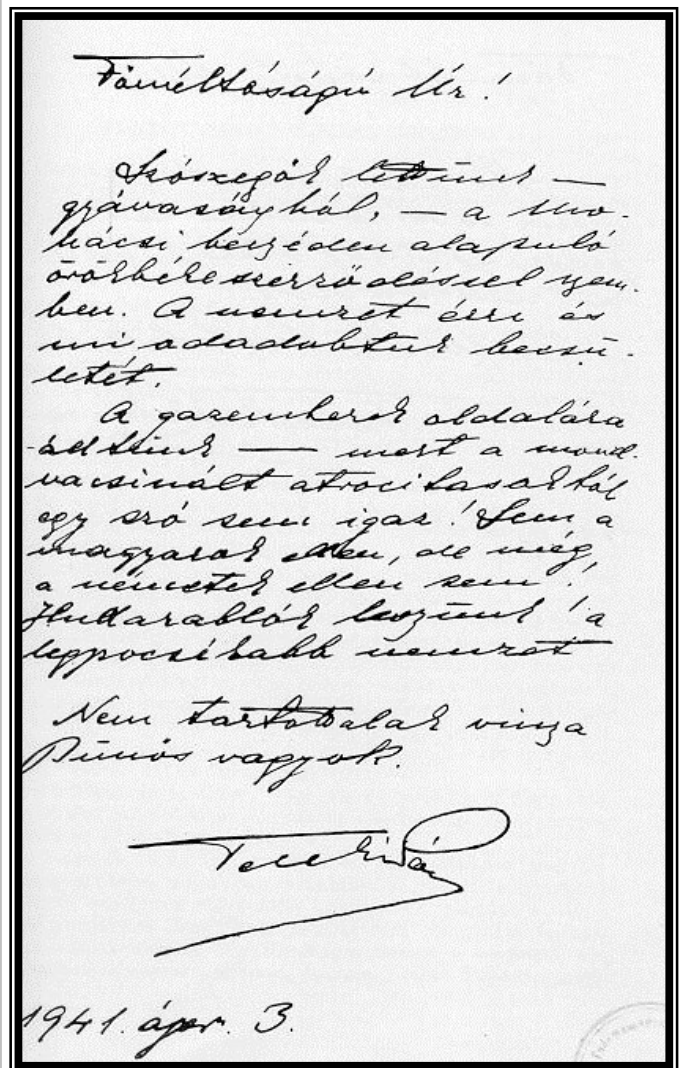
Merjünk gróf Teleki Pálról beszélni!

Legyen bátorságunk példázattá emelni rendíthetetlen keresztény hitét, nemzeti elkötelezettségét, erkölcsét. Legyen erőnk és bátorságunk, hogy a nemzet önismeretében méltó helyre emelkedjen gróf Teleki Pál miniszterelnök, az akadémikus, a nemzetnevelő főcserkész."

Emlékezzünk gróf Teleki Pálra, a nemzetét védő tudós államféfira, a hiteles nemzetpolitikusra!

Buda, 2018. április 3-án

Bakos István, a Teleki Pál Emlékbizottság ügyvivője

Gr. Teleki Pál búcsúlevele öngyilkossága előtt

COUNT PÁL JÁNOS EDE TELEKI DE SZÉK

(1 November 1879 – 3 April 1941)

was prime minister of the Kingdom of Hungary from 19 July 1920 to 14 April 1921 and from 16 February 1939 to 3 April 1941. He was also a famous expert in geography, a university professor, a member of the Hungarian Academy of Sciences, and Chief Scout of the Hungarian Scout Association. He descended from a noble family from Alsótelek in Transylvania.

He is a controversial figure in Hungarian history because as Prime Minister he tried to preserve Hungarian autonomy under difficult political circumstances, but also proposed and enacted far-reaching anti-Jewish laws.

Teleki then studied at the Royal Hungarian Academy of Economy in Magyaróvár (*Magyaróvári Magyar Királyi Gazdasági Akadémia*), and after struggling to complete his studies, graduated with a PhD in 1903. He went on to become a university professor and expert on geography and socio-economic affairs in pre-World War I Hungary and a well-respected educator. For instance, Erik von Kuehnelt-Leddihn was one of his students. He fought in the First World War as a volunteer.

In 1918–19, he compiled and published the first map depicting the ethnographic make up of the Hungarian nation. Based on the density of population according to the 1910 census, the so-called *Red map* was created for the peace talks of the Treaty of Trianon. His maps were an excellent composition of social and geographic data, even by today's well-developed Geographic Information System's point of view. From 1911–1913 he was Director of Scientific Publishing for the Institute of Geography, and from 1910–1923 he was Secretary General of the Geographical Society. He was a delegate to the Versailles Peace Conference in 1919.

Teleki was instrumental in supporting Scouting within Hungary. He became Hungary's Chief Scout, a member of the International Scout Committee from 1929 until 1939, Camp Chief of the 4th World Scout Jamboree held at The Royal Forest at Gödöllő, Hungary, Chief Scout of the Hungarian Scout Association.

On 1 September 1939, Germany invaded Poland. It demanded use of the Hungarian railway system through Kassa, Hungary, so that German troops could attack Poland from the south. Hungary had traditionally strong ties with Poland, and Teleki refused Germany's demand. Regent Horthy told the German ambassador that "he would sooner blow up the rail lines than to participate in an attack on Poland." Hungary declared that it was a "non-belligerent" nation and refused to allow German

forces to travel through or over Hungary. As a result of Teleki's refusal to cooperate with Germany, during the autumn of 1939 and the summer of 1940 more than 100,000 Polish soldiers and hundreds of thousands of civilians, many of them Jewish, escaped from Poland and crossed the border into Hungary. The Hungarian government then permitted the Polish Red Cross and the Polish Catholic Church to operate in the open. The Polish soldiers were formally interned, but most of them managed to flee to France by spring of 1940, thanks to indulgent or friendly attitude of officials...

On 3 April 1941, Teleki received a telegram from the Hungarian minister in London that British Foreign Secretary had threatened to break diplomatic relations with Hungary if it did not actively resist the passage of German troops across its territory, and to declare war if it attacked Yugoslavia.

Teleki's enduring desire was to keep Hungary non-aligned, yet it could not ignore Nazi Germany's dominant influence. Teleki was now faced with two bad choices. He could continue to resist Germany's demands for their help in the invasion of Yugoslavia, although he knew this would likely mean that after Germany conquered Yugoslavia, it would next turn its attention to Hungary - a repeat of what had happened to Austria, Czechoslovakia and Poland. Or he could allow German troops to cross Hungarian territory, even though this would betray Yugoslavia and lead the Allies to declare war on Hungary.

Horthy, who until this time had resisted Germany's pressure, agreed to Germany's demands. Teleki met with the cabinet council that evening. He complained that the Regent had "told me thirty-four times that he would never make war for foreign interests, and now he has changed his mind."

Before Teleki could chart a course through the political thicket, the decision was torn from him by General Henrik Werth, chief of the Hungarian General Staff. Without the sanction of the Hungarian government, Werth, of German origin, made private arrangements with the German High Command for the transport of the German troops across Hungary. Teleki denounced Werth's action as treason.

Shortly after 9:00 p.m., he left the Hungarian Ministry of Foreign Affairs for his apartment in the Sándor Palace. At around midnight he received a call that is thought to have advised him that the German army had just started its march into Hungary. Teleki committed suicide with a pistol during the night of 3 April 1941 and was found the next morning. His suicide note said in part:

„We broke our word, – out of cowardice [...] The nation feels it, and we have thrown away its honor. We have allied ourselves to scoundrels [...] We will become body-snatchers! A nation of trash. I did not hold you back. I am guilty”

Winston Churchill later wrote, "His suicide was a sacrifice to absolve himself and his people from guilt in the German attack on Yugoslavia."

A MAGYAR KÖLTÉSNET NAPJÁRA

BOLYONGÁSOK A KANADAI MAGYAR KÖLTÉSNETBEN

MISKA JÁNOS

Végül megkeressük az egyszerűt,
Széteső sokmindenben a rendet.
Közepes tengerében a kevés nagyszerűt,
Kakofónia helyett a csendet.
Érzelmek láza után az egész hűvösét,
Forró délután a hűsajkú estet,
Hol elkoztak már a gyermekmesék,
Mik nemlétező Óperenciát kerestek.

Nyugatos irányzat

A nyugatos-újholdas hagyomány hazánkban az 1908-ban elindított Nyugat, illetve az annak szellemiségét folytató Újhold című folyóiratról kapta nevét. Ez az egész századot meghatározó irányzat alapvetően esztétista volt. Nyugatra tekintő és mindenkor fogékony az európai modernség nem-avantgárd áramlataira. Ady Endre már pályája kezdetén, de főleg párizsi évei alatt észlelte a hagyományos klasszikus irányzat fogyatékoságait, a magyar ugar lehúzó hatását. Új módszereket hordozó költészetével - valamint társai, Juhász Gyula, Tóth Árpád, Kosztolányi, Móricz megújító munkásságával - indult a nyugatos irodalmi mozgalom első szakasza. Az irányzat azonban túllépett az esztétista értékek keretein. Az említett költők megalapozták a nemzeti elkötelezettségű és szociálisan érzékeny radikalizmust. Három szakasza volt ennek az áramlatnak. A kanadai magyarok a harmadik szakaszba esnek.

Tűz Tamás és Fáy Ferenc költészete ebből az irányzattól eredezik. Tűz kezdeti alkotásain érezni lehet a katolikus nyugatos költők, Sík Sándor és Harsányi Lajos hatását, a nagy társadalmi problémák versben való, metafizikai megjelenítését, azok sztoikus létezészempléteű kifejezését. Kortársa, Fáy Ferenc is a nyugatos irányzatot követte, annak is sajátos elemeit, köztük a naturalista létezészempléteűt, és az antropomorfikus megjelenítést. Ez az irányzat nagyjából megőrzi a hagyományos klasszikus versformákat: a rímet, a ritmust, a sorlábak törvényszerű alkalmazását. Jó példa erre Tűz Tamás "Két tenger között" c. verse:

FEHÉR HEGYEN feküdtem mint a kő.
Acél hangod zenélt az esti szélben,
Villám szemed lesújtott rám keményen
S kezem mint karcsú ág suhant elő.

Avantgárd költészet

Ebbe az ágazatba tartozik a kanadai magyarok közép-nemzedékének nagy része, Kemenes Géfin László, Vitéz György Seres József és mások. Ezek a költők serdülő korban hagyták el hazájukat s magyar hagyományaikhoz a kanadai, vagy legalábbis a külvilági élet hatása párosult. Az új élettapasztalatokat nehéz lett volna a hagyományos klasszikus, de még a nyugatos költészeti eszközökkel is hűen kifejezni. Az említettek ugyan megmaradtak a magyar nyelv használata mellett, s témáik is magyar élményeikből születtek. De kifejezésformájuk megtelt kísérletező elemekkel, a ritmus fellazításával, merész szóképletekkel,

Korábbi esszéimben beszámoltam a kanadai magyar irodalom számos témájáról: a költészet és szépróza modern törekvéseiről, irodalmunk két (magyar és angol nyelvű) dimeziójáról, költészetünk nemzedékbeli tagozódásáról, az angol nyelvű regényirodalomról és a kanadai magyar memoáirodalomról. Az alábbiakban vizsgáljuk meg a kanadai magyar költészetet stílusirányzati és tárgyi szempontból, s vizsgáljuk meg a kanadai környezetbeli hatásokat a költészetre.

Műfaji elemzés

A kanadai magyar költők szívesen alkalmazzák az elfogadott irodalmi stílusirányzatok mondhatni minden válfaját, kezdve a klasszikus költészettől a nyugatosig, a szürrealista képzettől a népi misztikus irányzatig. Általában – hangsúlyozom, általában! – a korosztálytól függően. Mert vannak kivételek is, mint Tűz Tamás, aki gazdag pályája során végigvonult a hagyományostól a szürrealista és kísérletező stílusirányzatok mindegyikén.

Hagyományos magyar iskola

A derékhad majminden tagja, Németh Ernő, Kristóf Sándor, Domokos Sándor, Csinger József kedvelte a klasszikus magyar versformát. Ez érthető is. Az olvasók nagy része gyönyörűséget talál ebben a költészeti irányzatban. Ez főleg verstani fegyelmeztségének s esztétikai megbízhatóságának tulajdonítható. Az említett költők eleget tesznek az irányzati elvárásoknak: a verstani szabályoknak. Verseiknek megvan a törvényszerű felépítése. Tárgyi szempontból megalkotnak egy-egy eseményt, kifejeznek egész, kerek gondolatokat, szép lírai kifejezésekkel. Megvan az iskolai rendszerük is. Sorai szabályos szótagszámokra épülnek, a sorvégek tökéletes rímekben felelnek egymással, módszeres pontossággal. Kinek van problémája Németh Ernő ezen soraival:

A köveken virágok nyíltak,
piros virágok mindenütt;
Akik ott történelmet írtak,
vérrel írták le szent nevük.

Ezen verstani forma éltető eleme: a gondolatok kristálytisza megjelenítése, a közérthető nyelvi kifejezés, s egy-egy téma mondhatni kerek történetbe való foglalása. Kristóf Sándor - a klasszikus költészet formai szabályai, helyes nyelvtani törvényei, szótagolás, rímelés, ritmus figyelembe vétele szerint - egész helyzetképet teremt "A stoikus imája című" versében:

töredezett kompozícióval, vagyis avantgárd elemekkel.

Az avantgárd, az újat kereső irányzat szintén a múlt század elején jelentkezett az irodalomban és a képzőművészetben. A nyugati - francia, német, angol - költők igyekeztek a kor általános ízlésénél messzebbre jutni a fejlődés valódi, vagy vélt útjain. Szűkebb értelemben: a 20. század első felének formabontó irodalmát jelenti. Elsősorban az expressionizmust, a futurizmust, a kubizmust, a szürrealizmust.

Ez utóbbi nálunk a két világháború között terjedt el. Az akkori fiatal nemzedék, Kassák Lajos, Illyés Gyula, József Attila, Radnóti Miklós, majd Juhász Ferenc, Weöres Sándor és Nagy László eltökélt szándéka az volt, hogy a valóságnál is valóbb műveket alkosson.

A kanadai magyarok kezdeti pályája az ő hatásukat mutatja. Új környezetük és élettapasztalataik komplexebb kifejezése azonban még az övéknél is merészebb költői eszközöket igényelt. Gyökereiben szakítottak a hagyományos elemekkel. Verseikbe prózai és színművi eszközök vegyülnek, rímnek, ritmusnak, szótagszámnak, versszaknak nyoma sincs náluk. A verskeret kegyelet nélküli szétzúzása sajnálattal töltheti el a hagyományos, az esztétikailag szép versek olvasóját. A szabad verselési forma azonban határtalan lehetőséget nyújt a költő számára gondolatai kötetlen kiaknázására. Kemenes Géfin és Vitéz György kezdeti költészetében még fel lehet ismerni a vers néhány formai elemét. De a költői képek már ezekben az írásokban is szokatlan hangnemet kapnak. Kemenes Géfin így ír: FEHÉRLÓFIA MÁSODIK KÖNYVE című, 69 oldalas versében:

A Hód-tónál a sekélyben
legközelebb az éghez
ÖREGEMBER arca dereng tófenék és felszín között
magzatvíz bugyborékol kítartott szájából
apaszáj-méhből kitüremkedik a Hatalmas Gyermekek
sörtével hátán gyöngyház fogakkal
háromfoggal a szájpaddlásán
kimászik a partra remegő lábakkal áll
hét esztendeig áll az északi szélben
a hetedik év reggelén megtalálja az ég hasadékaiban az űrt
meglátja a Fehér Sörényes Asszonyt
ki feléje közelít
fogóval a kezében
a fogorvosnő melle beszakad a fogó eltűnik a tóban
a gyermek diadalmasan szétnéz a hegytetőn
kimondja az űrt
hangjával fekete vihart támaszt
szúette tölgyfák dőlnek a vízbe
jégeső zuhog le a menedékházra
lángot vet a fű kigyulladt egy bicikli
kiönt a tó hódok iszkolnak a tűz s víz között
a gyermek leteszi ceruzáját
útnak indul
garabonciás
lefekszik az iszapba halszájú apja mellé
rézfűves mezőn számrózsza mellé

addig áll míg rászárad a sár
megálmódja a füvek titkát a Sághegy sarát a szájban
hallja mit mond a varjúháj a tavaszi hérics
Emberi nyelven szólhatunk hozzád
Egyikünk gyógyít Másikunk mérgez
Engedd magadba gyökerünk titkát
Tartsd meg a szádban harmatunk írját
Hallgass kökörtcsinre Hallgass gyöngybagolyra
Pünkösdkor fürödj meg Hajnali mezőben
Nem uralsz senkit sem Szavaddal gyógyítasz
Nem uralsz senkit Szavaddal ronthatasz....

S ez az idézet talán az egyszerűbb részletek közé tartozik. Vannak benne oldalakra menő futamok melyekben a szavakat, sorokat, idegen vendégkifejezéseket mintha válogatás nélkül takarította volna egybe. Ha valóban beszélhetünk a kanadai magyar irodalomban a saját lábán álló, külön utakon járó elvont költészetéről, ezeknek tulajdonítható annak létrehozása.

A fiatalabb nemzedék tagjai, Simándi Ágnes, Bali Brigitta, Hajós Tamás is hasonló utakon jár, mint az előbbieket, ők is a hagyománytól eltérő lírát hoztak létre, bár művészetükben érezni lehet Tűz Tamás, Pilinszky János hatását. Simándi Ágnes így ír „Tiltott játék” c. versében:

a legszebb április talán meg se
történt velem,
a kietlen éjjelek, a belülről
moccanó fájdalom testet kapott
árnya mégcsak nem is név
hogy kimondjam
milyen keserű a búcsúvacsora!
a saláta, a hal, a szelet kenyér
azóta szomjazom, tengernyi év jön
még hihető álmokkal
csak április nem lesz már. soha.

Említést érdemel a népi és vallásos miszticizmus is, mint jelentős irodalmi irányzat. Az előbbi legismertebb képviselője Sinka István volt, aki a negyvenes években indította útjára ezt az irányzatot. Kanadai Tamási Miklós. Versei megtelnek olyan tárgyakkal, mint a furulya, pásztordal, taliga, napszámos, kapás, marokszedő. A marokszedő című versben így ír:

Hajlongó anyóka
markot szed az égen
csillag-búzát örölünk
még ezen a télen.

A vallásos miszticizmus képviselői Fáy Ferenc, Tűz Tamás, Simándi Ágnes, Seres József. Bár némelyikük, mint Tűz Tamás, gyakran fordul vallásos témához, nem nevezi magát vallásos költőnek. Simándi Ágnes kezdeti versein érezni lehet

az ugyancsak katolikus költő, Pilinszky János hatását, s verseiben gyakori elemként él a felekezeti liturgia és más vallásos elem, de ő sem nevezhető a szó igazi értelmében vett vallásos költőnek. Írásaik túlmennek az égi miszticizmus kötelékein. Mégis, visszafojtott lélegzettel olvassuk az isteni vallomást ihlető sorokat, mint Seres Józsefét is: én mintáidnak is csak része vagyok, URAM nem ismerhet senki csak benned az EGÉSZBEN

de engem most sok kis szemét eltakar
takaríts jobban, URAM
hogyan meglelhesd Te is magad az enyémekben

Jelen van a kanadai magyar költészetben az epikus irodalmi műfaj is. Ez négy megkülönböztetett stádiumon ment keresztül az évszázadokon át. Az első a 17. században indult Zrínyi Miklós és Gvadányi János munkássága alapján. A második szakasz a 19. század derekán indult, Vörösmarty, Petőfi és Arany őseposzain, a harmadik az 1950-es években, Juhász Ferenc és Nagy László írásaiban keresztül. A negyedik korszak itt Kanadában alakult ki, Kemenes Géfin László és Vitéz György munkássága alapján. Valamennyi gyökeres társadalmi és irodalmi változást igényelt. Arany és Petőfi képtelen volt kifejezni a nemzeti megújítást Zrínyi és Gvadányi irodalmi eszközeivel. Hasonlóan, a Petőfi-Arany eposz forma szűkösnek bizonyult a 20. századi életkörülmények kellő kifejezésére. Juhász Ferenc teljesen új költői kereteket alkotott *Apám, A szarvassá változott fiú kiáltószava a titkok kapujában, József Attila sírjánál* c. eposzméretű írásaiban. Kanadában Kemenes Géfin és Vitéz új irodalmi eszközöket teremtett ebben az ágazatban, az előbbi a *Fehérlófia* c. könyvekben, az utóbbi *Jel beszéd, és Missa agnostica* és később megjelent kötetekben.

Tematikai felmérés

Vizsgáljuk meg ezek után, miről írnak a kanadai magyar költők. Mi érdekli őket, mi áll legközelebb a szívükhöz. Általában elmondható, hogy a hazaszeretet, a hazához fűződő honvágy kifejezése első helyet foglal el költészetükben. Tűz Tamás így érez hazája iránt:
Mint zúgó szél a rétek csókját,
hazám, magammal hoztalak.
Itt vagy velem. Fáradt agyamban
dalolsz, mint csobbanó patak.
Játékszerét a gyermek jobban
nem őrzené: ha jó az éj,
tündéri képedet szorítom szívem fölé. (Hazám)

Németh Ernő "Halvány fényednél" címűben pedig így:
Tengerekre hoztalak magammal,
s bennem mélyen elmerül világod,
hogy is gondolnék rád haraggal,
megbocsátást inkább tőled várok;
magammal hoztam tájaid csendjét,

megvigasztal, fáj is ez az emlék.

A haza fogalma elválaszthatatlan a szülőház, a család, a gyermekkor, a szülőhely emlékeitől. Fáy költészetét át, meg átjárja Pécel és feledhetetlen népe iránti vágya, mely megmaradt lelkében élete végéig. Kristóf Sándor verseiben, a haza az ifjúkori évek emlékével fonódik egybe. Andrásik Gyula az elveszett haza emlékére lamentál, a hazán, mely „hervadó szíveink öreg félhomályán át” létezik csupán. Samu Margitot is aggodalommal tölti el a haza állapota, sóvárgó szívvel idézi a nagy elődök, Zrínyi, Kölcsey, Görgey, Kossuth alakját. A vallás, a család, a gyermekkor, a szerelem, az ifjú korhoz fűződő természeti szépségek, a közösségi és helyi események megéneklése, mind-mind szerves részét adják irodalmunknak. A költők és írók részt vesznek az őket körülvevő közösségi életben, szerepelnek hazafias ünnepségeken, fellépnek kulturális rendezvényeken. Írásaik tükrözik társadalmi és politikai elhivatottságukat. A századvégi rendszerváltozás előtt, otthoni kartársaikkal együtt ők jelentették a politikai ellenzékot, ők fejezték ki a nép vágyait. A hazafias versek közül legjelentősebb a magyar történelmi hősök megéneklése. Gyakran olvashatunk verseikben Rákóczi, Kossuth, Széchenyi, Nagy Imre alakjáról. Versre ihleti őket kulturális, művész nagyjaink, Liszt Ferenc, Bartók Béla, Kodály Zoltán példája is.

Legnagyobb irodalma van költészetünkben az októberi forradalomnak. Ezt a felemelő s egyben megrázó eseményt verseskötetek örökítik meg. Németh Ernő Októberi árnyak, Kiss Ödön Emlékezzetek Magyarországra!, Berecz Tibor Erős János című gyűjteményével adózik 1956 emlékének. Andrásik Gyula elsírhatja a pesti gyereket, elégiát ír Nagy Imre kivégzéséről, s visszautasítja azokat, akik úgy érzik, sorsunk elvégeztetett:

Ne mondjatok szép sirbeszédet,
a szó káromlás szátokon.
Ha nem tudtok emberséget,
gyaláznai népem nem hagyom.

A "pesti srácok" emléke számtalan vers tárgyát képezi. Németh Ernő elégikus tónusban ír az ifjú hősről:
... Nem látta már a szálló estét
hű fegyverét a lába mellett,
valami megmarkolta testét,
hívó szóra indulni kellett,
kötelesség parancsszavára
támolyogva rogyant a térde,
indult az örök éjszakába,
hogy társait utolérje.

A vallás is vissza-visszatérő téma a költészetben. Egyesek kételyek nélküli, mély érzelmi átéléssel merítenek hitük forrásából (Tűz Tamás, Németh Ernő, Horváth Loránd), mások egyéni nézeteik alapján értelmezik vallási elkötelezettségüket. Fáy Ferencnek a vallási hit volt az egyedüli támasza száműzött életében. Szüntelen büntudattal járta To-

ronto utcáit, dühös, prófétikus kirohanásokkal ostromozott bennünket. Az örökkévalóság ígézetébe kapaszkodva, lázadó keserűséggel polemizált az egek urával:

Mit szégyellsz, hogy arcodra lettem,
 hogy lent vagyok, s Te állsz felettem?
 Nem látod bennem önmagad?
 Te adtad ezt, melyben most élek
 tört hittel, bár emberül
 küzdelmet acéllal, gázzal.
 Szégyenled? S csendes igazával
 Az Isten fáradtan ült.

A vallásos érzelmek s a mélyből fakadó szerelem kifejezése olykor annyira közel áll egymáshoz a költészetben, hogy nehéz megkülönböztetni egyiket a másiktól. Tűz Tamás szinte érzéki vonzalommal ír a Teremtőről, egyesszám második személyen társalog az egek Urával, aki megjelenítésében az ótestamentumi félelmetes, haragos Istentől eltérően gyöngéd, nőies alakot ölt. Hasonló gyöngédséggel versel az egek uráról Horváth Loránd református lelkész. Csak figyelmes olvasás után tűnik ki, hogy a gyöngéd gondolatok az Isten fogalmára, s nem a földi kedves alakjára vonatkoznak. Így fejezi ki e kettős kapcsolatot „Szerelmes cantata” című versében:

Megteltem veled, mint dallal a nádas
 te lengsz felém az őszi szeleken.
 S ha éj sóhajt – kérdem – ki szólít? A szád az!
 Tudom, hajlékom leszel te nekem.

A család, a hitves, az anya alapvető tárgya líránknak. Kiss Ödön A sziget nincs többé címmel egész kötetben adózik korán elhunyt hitvesének. A nanaimoi Pintér László is kötetekre való versekben tesz tanúbizonyságot neje szerelmes alakjáról. Domokos Sándor Gyertyaláng című kötetében, s más verseiben fejezi ki felesége iránti szerelmét. „Ki vagy te nekem?” c. nagylélegzetű versében eloszlatja a bizonytalan érzelmeket. A hitvestárs nem kínzó álom, cikázó csalfa hangulat, nem a bizonytalanság félelmével vegyített várakozás, hanem:
 Te vagy a szív visszatérő
 Biztos dobbanása bennem.
 Kéklő eremben vérem melege.
 Az otthon ellágyító nyugalma.

Simándi Ágnes naturalistább színekben láttatja kedvesét:
 Kócosan láttalak, szemérmetlenül
 soha. Fájó szemmel és égő borostás
 arccal simogattalak. Tündér-
 mélységű tóra nézett az erkély,
 karnyújtásnyira a virágok, amit
 hoztak. Álmosan, céltalanul de
 éltek. Mint sírról, leszórtuk
 őket a vízbe. „Menyasszonyi csokornak
 szántam” – mondtad. És úsztak
 a sárgák, a kékek, az álmok.

Seres József így búcsúzik kedvesétől:
 játszadozó bűnök alján

búcsúzik a kedvesemtől
 hóvirágos rétre megyek
 hol a mézet nem rabolja szorgos nyüzsgés
 Fáy így emlékezik anyjára „Anyám” c. versében:

Látod, már egyre nehezebb,
 látod, már egyre terhesebb lesz,
 ha hozzá érek itt veled
 be-nem-gyógyuló életemhez.

De mormollak és mondalak,
 Toporgok benned, mint az árok
 bűvósarában megmaradt
 halott kórók, kopott virágok.

[...] Csak állok – rossz, komisz kölyök –
 foszló szavak közt, térdig sárban.
 Felhajtalak, mert száll a köd,
 s begombollak, hogy meg ne fázzam.

Németh Ernő „Anyámról” szóló versében a tőle megszokott érzelmek húrján szól:

Anyám szelíd volt, mint a fűzfa
 s olyan szomorú is talán,
 mindig így gondolok rá vissza,
 s mintha sóhaját hallanám.

Érzékenyen reagálnak mindennapi életünk jelenségeire. Verselnek egyéni vágyakról, álmódosításokról. Odafigyelnek a közösségi életre kiható jelenségekre, egyetemes gondokra, bajokra, lélekemelő eseményekre, belső viszályokra. Aggódhatnak az elszakított területeken élő fajtánk miatt. Verseik születnek erdélyi havasokról, székely estről. Tamási Miklós így ír összmagyarsági érzelmeiről:
 Mi itt, és ti ott – öt szó az üzenet,
 de kiderült az ég Vásárhely felett.
 Ezért fűztem imám utolsó sorába:
 Nagyon vigyázz, Uram, Pusztakamarásra.

A környezet hatása

Kanada fontos szerepet játszik költészetünk alakulásában. Az új, a kezdeti idegen környezet, a szétszórtsági életforma, az azonos ívású rokonlelkek hiánya fokozza az íróban az alkotásvágyat. Kemenes Géfin megírta, hogy bevándorlása első éveiben az írás őrizte meg lelki egyensúlyát. Az első évek általában lemondó érzelmeket váltanak ki a költőből. Ez részben a haza, a család, a hagyományok elvesztéséből adódik. Ötven évvel ezelőtt abban a keserű tudatban éltünk, hogy száműzetésünk végleges, mert a haza örökre becsukta mögöttünk kapuit. Az új környezetbeli státus, sok esetben deklasszálódást is jelentett. Az otthon tekintélyes állást betöltő Németh Ernő bankigazgató, Ottawában kórházi liftes és küldönc lett. A katonatiszt Fáy Ferenc iskolaszolga. Kiss Ödön, a Mátrában levő alkotók háza főgondnoka Kingstonban laboráns. Naphegyi Imre

méreteket ölt: szennyes utcák, megrongált, koszos beto-
népületek veszik körül, melyben, mint írja Betonlapok között c.
versében:

Fekete minden. Nincs helyeslés,
nincs tagadás. Sűrített tar pokol.
Szemedből gesztenyelevél,
finom, örökzöld mohára omol.

Kanada, e hatalmas régiókra tagozódó ország jelen van
költészetünk egészében. Vers született a Winnipeg Beachről,
Labradorról, az északi fényről, a brit-columbiai esőerdőről, a
Fundy öböléről, a Heron bayról. Simándi Ágnes liturgiai megbé-
kelt hangon ír Torontóról, a "párából vetkőző város / gyönyörű
égöve alatt... a csók is csak egy lehet". Kasza Marton Lajos, aki
az első perctől kezdve feltalálta magát Kanadában, otthon érzi
magát annak természeti jelenségeiben:

A lombos fák alatt álltam
s hallgatott a barna ég
én a vén estét csodáltam
s a nyár keblén estikék
üzentek át hozzám
távolság szűrte a csendet
s az idők örök botján
koppantak a percek

Faludy György, ez a zaklatott életű költő így találta magát a
Nanaimohoz közeli esőerdőben, melyen még nem pásztázott
keresztül a történelem vihara, melyben még a vers is szüzi ké-
pet ölt:

A tornác falán felgyújtom a lámpát
és leülök alája verset írni.
Magános ház, nagyerdő – alkony táján
kísértetet vár, képzel, vagy talán
lát az ember a föld túloldalán;
nem itt. E nedves és édeni földet
még Ádám s Éva járja önfeledt
lépésekkel. De verset írni könnyebb
annak, aki odaát született.
Madárszárny lebben most a csenden át.
Az ezüst nap beleveti magát
a fák közé s a nagy, sötét bokor
mellé ér. Lámpám a fejem felett
ragyogni kezd, mint a virágcsokor.

Áldott magánosság jövel

Pesszimista költészet a mienk. A hazai talajból való kiszakadás
megrendíti, az új életkezdés gondolata aggodalommal tölti el a
lelket.

Kristóf Sándor így érez „Magány” című versében:
Magányom a bolygók magánya!
Távoli, hűvös, reménytelen
Évezred múlik, míg visszahull rája
Testvércsillag fénye, mint tűnő szerelem

„Tagadás szonettjé”-ben pedig vágytalan vágyakban lebeg,
imáttal imákat mond, szóttalan szerelmeket rebeg, fénytelen
fényeket bont. Másik versében pedig amiatt aggódik: Ha
lábnyomom sem fut már mögöttem / Azt sem tudom, honnan
jöttem.

A békés Németh Ernő így összegezi élettörténetét “Életrajz” c.
versében:

Ez a világ nevelt föl engem,
hitetlensége meg nem ingat,
eljár már az idő felettem,
hogy számlálgatom napjainkat.
Száműzetésem ott kezdődött,
mikor dacom nem tört ketté...

Csinger József is hasonló lemondással összegezi száműze-
tésben töltött éveit:

Azt hittem, itt majd leélem
száműzött életemet
savanyú olcsó boron,
s keserű kegyelemkenyéren,
de kár így tovább gyötrődnöm,
jobb lesz, ha beletörődöm,
hogy itt sem jussom a béke...

Fáy Ferenc megrázóbban fejezi ki az elhagyatottság érzését
“Ősz” című versében:

Magad maradtál. Kint a szürke tájban
halottjaidat hordják az utak.
S te hallgatod, hogy’ görgeti a sárban
az őszi szél borzalmas arcukat.

Ez a lamentáló hangvétel nem csak az idősebb nemzedékre
vonatkozik. Van lemondás a fiatalabbak lelkében is.
Kemenes Géfin László Kölcsy emlékeztető sötét víziókban
dereng múltunk felett. “Hódolat Tinódi Lantos
Sebestyénnek”, „Vászoly”, „Zrínyi harmadik éneke” című
verseiben történelmünk elkeserítő példáit idézi. Ironikus
felhánytorgatásban deheroizálja történelmi nagyjainkat.
Leszállítja Kossuthot, Széchenyit, Rákóczi porosodó szobor-
talpazatukról. Úgy érzi, történelmünk tele van hiábavaló
küzdelmekkel, s nem sokat remél a jövőtől sem.
Hasonló ironia jellemzi Vitéz György költészetét is. Pátoszkel-
tés elkerülése végett az ironia fegyveréhez fordul. Groteszk
képekkel telíti verseit, agnosztikus gúnyt úz katolikus fele-
kezetéből. Missa agnostica c. nagylélegzetű versé-
ben „besattyog” a szentmisére, nyelvet ölt az ájtatos litur-
giára, s a miseszöveg gúnyorosságba menő változatával ad
kifejezést életfelfogásának. A mű tüzetes olvasásával azonban
világossá válik, hogy Vitéz egyáltalán nem vallásellenes,
csupán a hagyományokat vakon követőket igyekszik kipel-
lengérezni.

A természet, akár a környezet, maradandó helyet foglal el a
költészetben. Azok közül is az ősz a legkedveltebb évszak. Ez
utóbbi egyeseknél antropomorfikus megjelenítést kap, mint
meggörnyedt ősz ember sárga csizmában lépdel, maga fölött

ködlepedőt tereget, hátra-hátra pillant, bölcs legyintéssel másra hagyja a gondot (Samu Margit: Ősz); Andrásik Gyulánál a távozást, a megnyugvó elmúlást jelképezi. Fáy ebben is egyénit alkot. "Október" c. verse tele van a félelem víziójával: Mi van még hátra? – Egy-két ismeretlen szű-rágra év, pár tiszta szó... Már a kezdő sorok is balladás hangot ütnek meg:

Valaki zörget. Félsz. – Vajon ki jár itt?
És hallgatod az esőt, hogy' szakad,
hogymossa szét az álmok szőke fáit,
s az annyi éve elkapartakat.

Horváth Loránd is gyakran elidőzik a természet dolgainál. Versképei erősen vizuálisak. Fantasztikus szerelem című versében így ír:

Amikor térden esdekelnek
Júhként a felleges voltak,
Gumós csillagok guggolásznak,
S vakslin szűkölnék a holdak...

Vitéz György Petőfire emlékeztető aprólékos leírást nyújt környezetéről, Nyár vége című versében:

A pisztráng egyszerűbben él
szúnyogot les a kő alól
görények riasztó szagát
lebbenti föl a szajha szél
tocsogó lápon béka szól,
hód rájja el a törpe fát...

Összegezésül elmondható, hogy a költészet, akár a dal, a lélek szerves része. Pár évtizeddel ezelőtt aggodalom járt át bennünket versirodalmunk hanyatlása láttán.

S akkor jött egy újabb hullám, új tehetségek jelentek meg a láthatáron. Király Ilona jelentkezett gyönyörű kötetekkel, Mesél a csönd (1994), A csönd tovább mesél (1998) és Birkózás a sorssal (1999), a kamploopsi Veszely Ferenc is, a nanaimóiaik is és mások is kötetekkel léptek elő, azt a reményt ébresztve bennünk, hogy igenis, él a kanadai magyar irodalom, s élni fog mindaddig, amíg magyar dal, magyar szó hallszik ebben az országban.

KIRÁLY ILONA: MÁRCIUS MESSZIRÓL

„Talpra magyar, hí a haza!”
– És gondolatban ott vagyok,
hol újból bátran ünnepelnek
testvéreim, a magyarok.
Új márciusi lendülettel,
hittel terveznek jobb jövőt.
Mióta tőlük messze jöttem,
de sokat is küszködtek ők!

Testvéreim, mert ott születtem,
ott nőttem fel, magyar vagyok.
Mint hűtlen gyermek, elszegődtem
szerencsémhez, de ott ragyog
hazám képe most is előttem,
mint egy megtört, de jó anya.
Mi bántódás ért, nem ő tette,
a kor volt hozzánk mostoha.

Sokan eljöttünk, s idegenben
kezdjük el az új életet.
Nem bírtuk tovább elviselni
a bántó körülményeket.
Majd változás jött, mégsem volt mind
megalkuvó, ki ott maradt.
Meggérni az otthagyt jussunk
nem volna szép, s nem is szabad.

De ha bármi bántódás érné,
Vagy nélkülözne az anyánk:
védelmezni és támogatni,
nem méltán számíthat-e ránk?
Így ha a haza minket szólít,
segítsünk rajta, mit tudunk!
Szeressük végig, mindhalálig,
mind, akik magyarok vagyunk.

LEHELD BELÉM

Leheld belém a lelkeidet,
hogy megtanuljak ember lenni!
Ösztön-hajtotta vágyakat
képessé váljak félretenni.
A bosszút, önzést, haragot,
a tíz körömmel marni vágyást.
Leheld belém a lelkeidet,
és életemre hintsél áldást!
„Porból lettem, porrá leszek.”
– Ez az emberek örök sorsa.
De szépen élni éveink:
ez tán az élet sava-borsa!
Az alkotás, a szeretet,
segíteni, valamit tenni!
Leheld belém a lelkeidet,
hogy megtanuljak ember lenni!

PÓSA ZOLTÁN

EGY AZ ISTEN

A szó minden előtt
 Hús-vérré testesült
 Atya, Fiú, Szellem
 Minden erős jellem
 Szívébe költözött
 Húsvéti Báránynak
 Színébe öltözött
 Vállalva üldözést
 Világi szenvedést
 Ám Isten megjelölt
 Minden kivettetést
 Lelki vesszőztetést
 Viselő földi lényt
 Kit a sátán gyötört
 Aki megváltónként
 Keresztre feszített
 Halálba kergetett
 Pokolba leszálló
 Onnan föltámadó
 Győztes Krisztusunkért
 A Sötétség Földjén
 Sugárzott Tiszta Fényt
 Illesse homlokát
 Szűz Napfényglória
 Kezében palmaág
 Kövesse lépteit
 Halk eufória
 Följegyzi tetteit
 Mennyei krónika
 Jutalma öröklét
 Az égi jelenlét

<http://www.meryratio.hu/>

PÓSA ZOLTÁN

KEHELY

Az utolsó éjen
 Kenyerét megtörte
 Jézus, Isten fia
 Vele egylényegű
 Lelke és magzata
 A bort földi apja
 József a derék ács
 Kelyhébe csurgatta
 Tanítványainak
 Mindkettőt átadta
 Vegyétek, egyétek
 Mert ez az én testem
 Vegyétek, igyátok
 Mert ez az én vérem
 Így emlékezzetek
 Holnap eljövendő
 Kereszthalálomra
 Föltámadásomra
 Is összegyűljetek
 S ünnepeljétek
 A Lélek érkezését
 Borral és kenyérrel
 Testemmel, véremmel
 Mártír Megváltónkat
 Másnap már siratja
 A kereszt tövében
 Földi édesanyja
 Áldott Szűz Mária
 Föltámadásáról
 Vitte az örömhírt
 Magdalai Márta

Ám eközben eltűnt
 József ácsphara
 Halhatatlanságunk
 Földi hordozója
 Egy elszánt zarándok
 Szent Grál kegyhelyére
 Pelso mellékére
 Földvára elhozta
 Avalon szent kelyhe
 Krisztus véredénye
 Örök élet vize
 Próféta élénye
 Eljöttél Földvára
 Magyarok honába
 Kárpát karélyába
 Megváltást hirdetni
 Azóta Magyarhon
 az Igéret Földje
 A magyar az Isten
 Kiválasztott népe

ÁBRAHÁM DOLLI CSILLA

TELEKI GERGELY ZONGORAMŰVÉSZ TORONTÓBAN

„Amíg felállva tapsolnak meg egy Liszt Rapszodiát, addig a magyarság olyan szellemi erővel bír, ami páratlan az egész világon”

Teleki Gergely zongoraművész volt a díszvendége a március 15-ei ünnepségnek, amelynek a torontói Magyar Ház adott otthont. A zongoravirtuóz előadása mindenki számára marandó élményt nyújtott, hiszen olyan mély átéléssel adta elő a Liszt Rapszodiát, hogy a közönség állva tapsolt.

Á. D.: Szinte már „hazajársz” Kanadába, hiszen már ötször kaptál meghívást a torontói magyar közösségtől. Kérlek, meséj arról, mikor voltál itt először, illetve most, legutóbb milyen apropóból érkezted?

Teleki Gergely: Legelőször 2016-ban kaptam meghívást Torontóba Balla Sándortól, a Kanadai Magyar Kulturális Tanács Elnök helyettesétől. A meghívásomat Somorjai Ágnes, a Kanadai Magyar Kulturális Tanács Tiszteletbeli Elnöke szervezte Magyarországról. Szilágyi Péter Államtitkár úr ajánlásával zongorázhattam először a márciusi ünnepkör kapcsán a torontói Magyar Házban. Legutóbb, vagyis 2018 márciusában szintén a március 15-ei programon adtam koncertet a torontói Magyar Házban.

Á. D.: Óriási átéléssel játszol és óriási sikered volt ezúttal is, hiszen a közönség állva, vastappsal jutalmazott. Milyen érzés távol az anyaországtól, a diaszpórában élő magyarok előtt játszani?

Teleki Gergely: Magyarországon is számos fellépésem van, de a diaszpórában élők egészen hihetetlen erővel rendelkeznek. Játék közben megkapom tőlük azt az erőt a közönség soraiból, amivel még bátrabban zongorázom. Liszt rapszodiáit csak így lehet eljátszani. A szerző maga mondta, hogy a közönség „ereje” kell az előadásukhoz. Nagyon szeretem a Kanadában élő magyar közönséget. Úgy gondolom, hogy amíg felállva tapsolnak meg egy Liszt Rapszodiát, addig a magyarság olyan szellemi erővel bír, ami páratlan az egész világon.

Á. D.: Mikor és kinek a hatására kezdted el zongorázni? Kik a példaképeid?

Teleki Gergely: 4 éves koromban kezdtem zongorázni. Akkor volt a nővérem 7 éves és ő kezdett el zongorázni tanulni. Amikor gyakorolt, nekem annyira megtetszett a zongora hangja, hogy hallás után megtanultam azokat a műveket, amiket ő játszott. A szüleim zenetanárok, így hamar felismerték, hogy tehetséges vagyok, az első fellépésem 4 és fél éves koromban volt egy dunaföldvári helyi rendezvényen, ahol a közönség az általam előadott Beethoven darab után felállva tapsolt. Csak egy példaképem van: Wolfgang Amadeus Mozart.

Á. D.: Négy évig Svédországban éltél, szeptembertől pedig ismét Torontóba készülsz, de ezúttal hosszabb időre.

Fotó: Kralovánszky Balázs

Teleki Gergely: 2006-ban a svédországi Lund's Universitet (Lundi Egyetem) ösztöndíjas hallgatója lettem, ahol 4 évet „pihentem”. Azért hívom pihenésnek, mert miután bekerültem a Zeneakadémiára 11 éves koromban, nem sok időm volt a saját korosztályomba tartozó fiatalok között lenni. Ugyanis turnék és állandó gyakorlás volt az életem. 12 évesen Rómában és Hágában koncerteztem. Svédországban szinte nyaraltam, mert beutazhattam az egész Baltikumot, Finnországon át Dánián keresztül Belgiumig és Észtországig, több ezer ember előtt zongorázhattam. A „BIG JUMP” azonban Toronto. Jelentkeztem a Körösi Csoma Sándor programra a 2018/19-es évre, melynek célja hogy a torontói magyar közösségen belül tevékenykedjek, tanítsam a magyar zenekultúrát a diaszpórában élő gyerekeknek. Már nagyon várom! Magyar költők verseit, meséit fogjuk megzenésíteni a gyerekekkel egyedi stílusban, amit ki fog egészíteni, hogy hangszeres oktatásban is részesítek minden zongorázni vágyó magyar fiatalat.

Á. D.: Kiválóan értesz a gyermekek nyelvén, hiszen magad is édesapa vagy. A kisfiad is örökölte a muzikalitásodat?

Teleki Gergely: Köszönöm! A kisfiam most 9 éves, szeret zongorázni és szintén hallás után tanul, ahogyan azt én is tanultam. Az ő tehetsége azonban vizuális, már most 14-15 éves korosztálynak megfelelő fejlettségi szinten rajzol és fest. Sokszor van úgy otthon, hogy amíg én gyakorolok, készülök egy-egy fellépésre, ő leül mellém és rajzol. Minden segítséget igyekszem neki megadni ahhoz, hogy a tehetségét kibontakoztathassa. Úgy, ahogyan azt az én szüleim is megtették értem.

VARGA GABRIELLA

MINTHA OTTHON LENNÉK

Boldog születésnapot, ötvenéves Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesülete!

Fiatalfelnőtt-koromban gyakran utaztunk Budapestről Németországba a rokonainkhoz s ilyenkor az autópályán az irányjelző táblákon mindig láthattam Linz város nevét. Olyan gyakran láttam, hogy jól meg is jegyeztem s már-már a kíváncsiság is elkezdett motoszkálni bennem: vajon milyen város lehet ez a Linz? Aztán édesanyám betegsége és halála után németországi útjaink elmaradtak s Linz nevééről szép lassan én is elfeledkeztem.

Ám tudjuk, hogy az Élet, helyesebben a Gondviselés a legnagyobb Rendező: 2007 februárjában megismerkedtem Vencser Lászlóval és ebből a találkozásból év végére már meg

is született az *Itthon és otthon – Vencser László 60 éve* című interjúkötet. Jártuk vele Székelyföldet, 2008. január 13-án pedig Linzben is bemutatattuk, a Szent Antal-templomban, az ökumenikus istentisztelet után. Ez volt az első alkalom, amikor Linz városát immár nemcsak az útjelző táblákon, hanem egészen közélről is megszemlélhettem, nem sejtve, hogy ennek azután mennyi folytatása következik.

Két évvel később, 2010. január 10-én, ugyancsak a Szent Antal-templomban, szintén az ökumenikus istentiszteletet követően bemutatattuk a Vencser László atyával közösen jegyzett, *Megalkuvás nélkül – Száz éve született Jakab Antal* című életrajzi könyvünket. Ekkor kaptam Ernő atyától azt a harangot, amelyet később más magyarországi rendezvényeken is sokszor

Varga Gabriella a székelyek között Linzben

megkongattam, s amely ma is megbecsült éke a lakásomnak. Ugyanabban az évben még egyszer visszatérhettem Linzbe, méghozzá egy nagyon kedves vendéggel: Dancs Rózsa székely (háromszéki) származású, ma Torontóban élő magyar író, a *Kalejdoszkóp* magyar-angol kulturális folyóirat kiadó-főszerkesztője volt az útitársam, az ő *Vaddisznók törték a törökbúzá*t című, a romániai kommunista diktatúra idején személyesen átélt megpróbáltatásait nyilvánosságra hozó, megrázó elbeszélésválogatás-kötetét mutattuk be 2010. november 7-én szentmise után Jó Pásztor-templomban.

Szabó Ernő atya és a felső-ausztriai magyar szervezetek már akkor kiváló együttműködő partnereinknek bizonyultak, és az itt élő magyarok is egyre jobban megismerték a Vencser atyával közösen alapított és vezetett Jakab Antal Keresztény Kör nevét.

A 2011-es esztendő elején is volt szerencsém a linzi közösség kitüntető figyelmével találkozni: Vencser atya *Hittel a holnapért – Válogatott beszédek, írások* című könyvét 2011. március 6-án mutattuk be a Jó Pásztor-templomban.

A következő alkalom, amikor e Duna-menti, Alpok lábánál elterülő gyönyörű vidékre érkezhettem, 2014. február 16. volt, ekkor „*Szórja fényét a világon szertesztét*” című programunk keretében Isten Szolgája Márton Áron püspökre emlékeztünk szintén a Jó Pásztor-templomban, abból az alkalomból, hogy a nagy erdélyi főpásztort hetvenöt éve szentelték püspökké (Kolozsváron, 1939. február 12-én).

Ilyen előzmények után írtam alá 2015 nyarán a magyar Miniszterelnökséggel azt a szerződést, amelyben kilenc hónapra vonatkozó Petőfi Sándor-ösztöndíjas tevékenységem egyik kijelölt ausztriai helyszínéül Linz is szerepelt, majd 2016-ban ugyanezt a szerződést, immár Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjasként ismét aláírhattam. A többit, az elkövetkező két esztendőt mindannyian ismerjük: programok, műsorok, megemlékezések sora, játékok, vetélkedők, hírlevél-szerkesztés, humorest, *Erdő, erdő, erdő* helyett *Ernő, Ernő, Ernő*, tévéforgatás és nagyon-nagyon sok megjelent cikk. Megannyi közös élményben volt részünk. S ha most azt kérdeznél valaki, hogy utólag visszatekintve mi a legjellemzőbb, legmeghatározóbb benyomásom a felső-ausztriai magyarokkal kapcsolatban, ezt válaszolnám: az, hogy úgy érzem magam közöttük, mintha otthon lennék!

S itt nemcsak a székely népviseletre, a székely kiejtésre, az otthoni ízekre, a csíksomlyói Szűzanya tiszteletére, Márton Áron és Jakab Antal püspökökhöz fűződő személyes emlékekre gondolok, hanem arra a közvetlenségre, kedvességre, vendégszeretetre, amellyel ennek a közösségnek a tagjai a hozzájuk betérőket körülveszik. Hát el lehet-e felejteni Ernő atya megszólalásait, harsány humorát és nevetését, Tökés Enikő talpraesetségét s vagányságát, Simonffy Erika érdeklődő tekintetét, bölcs szavait és sajtós rúdjaikat, Simonffy Gábor minden irányú, de főleg fotográfusi segítőkészségét, Kovács Vera eleganciáját és (nemcsak) fogorvosi rendelőbeli nagyvonalúságát, a Márton Árpadosok pezsdítő táncát, az Irénkék meglepetéseit és finom falatait, Kovács Jenő ízig-vérig székely hangját, Ibolya mély hitét és gyönyörű lelkét, Froschauer Ildikó szenvedélyes szavaltát, Máthé Attila „magyar szavát”, Klein Tibor szívéből felfakadó nemzetföltétését, Medve Szandi szelíd mosolyát és... és... és... mindenkit felsorolhatnék itt külön-külön név szerint! Dehogyan lehet ezt elfelejteni! Aki egyszer is megtapasztalta a felső-ausztriai magyarok nyitottságát, rendezvényeiknek hangulatát, azután egyfolytában vágyódnai fog arra, hogy ezt legalább még egyszer átélhesse.

Mindehhez szükség van ilyen nagyszerű emberekre, akikben szív dobog, és akik tudják, hogy nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség. És szükség van ilyen, a közösség életét motorként irányító szervezetekre, mint a kultúregyesület. Azt szeretem a kultúregyesületben, hogy hihetetlenül sokoldalú, színes. Ha nemzeti ünnepi megemlékezésről van szó, akkor az irodalomhoz, a történelemhez nyúl. Fontosnak tartja az ismeretek átadását, az általános műveltség szélesítését. Ha szórakozásról van szó, a nótához nyúl. Tudja, hogy a mindennapok gondjai közepette olykor-olykor kikapcsolódásra is szükség van. Azt is szeretem a kultúregyesületben, hogy a figyelme mindenre és mindenkire kiterjed: óvodásokra, iskolásokra, cserkészekre éppúgy, mint a táncosokra, színjátszókra. Egyházi ünnepekre és anyákra. Külön-külön egyénekre és családokra. Pedig ez a vállalás egyáltalán nem könnyű – éppen ezért, aki ilyen útra lép s azon végig is megy, megbecsülést, tiszteletet érdemel.

Ötven év nem kis idő. Onnan tudom, hogy éppen ennyi éves vagyok ebben az esztendőben magam is. De pontosan ezért azt is tudom, hogy az ötven év egyben kevés is: kell hozzá még legalább ennyi! Vagy inkább több!

Adjon a Jóisten boldog születésnapot az ötvenéves Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének! Adjon jó társakat, akik segítik útján az előtte álló évtizedekben! Adjon minden szempontból kedvező körülményeket a missziós munka végzéséhez! És soha ne fogyjanak el az éléről az olyan vezetők, mint Simonffy Erika és Tökés Enikő, s az olyan vezetőségi tagok, mint akik az elmúlt ötven évben mellettük részt vállaltak a feladatok teljesítéséből.

Kívánok szép ünneplést, a munka szerencsés folytatódását, ... nagy eredményeket, hogy tevékenységetek minél több embernek okozzon minél több örömet, lelki és szellemi gazdagodást!... (Budapest, 2018. febr. 8-án, Szent Bakhita emléknapiján)

KULTÚRA ÉS EGYHÁZ

A Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének 50. évfordulójára

A teremtés által beleszületünk egy népbe, és ez által egy nyelvbe, kultúrába. Ahogyan mondani szokás, az anyatejjel szívjuk magunkba az anyanyelvet, amelynek segítségével már kiskorunkban elkezdjük kifejezni magunkat és megérteni mások szavait, majd később is, ahogyan növekszünk, a nyelvvel tudjuk megfogalmazni gondolatainkat, közölni érzelmeinket, benyomásainkat, örömeinket és bánatainkat. Imádkozni is igazán az anyanyelvünkön tudunk. Bármennyire is elsajátítunk egy idegen nyelvet, lelkünket az anyanyelven ünnepelt liturgia és vallásos ének emeli a magasba.

A keresztség által, leggyakrabban már pici gyermekeként, tagjai leszünk egy egyházi közösségnek, ahol magunkba szívjuk a jézusi tanítást, kapcsolatba kerülünk a keresztyén értékekkel és keresztyén kultúrával. Ha keresztyén családban nőünk fel és neveltetésünk is ezen értékek átadását biztosítja, akkor nem jelent nehézséget, hogy nyelvünket, kultúránkat, hagyományainkat az egyházzal karöltve, azzal együttműködve őrizzük, elmélyítsük, gazdagítsuk.

Vencser László atya Linzben Kiss Leventével és Gerczuj Andrással

A Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületét közel három évtizede ismerem, és már az itteni életem kezdetén, a kilencvenes években örömmel tapasztaltam, hogy az egyesület az egyházzal, a magyar lelkéssel – abban az időben dr. Kerny Géza atyával – szorosan együttműködik. A jelenlegi lelkész, Mag. Szabó Ernő szintén jelen van az egyesület életében, ott látjuk annak rendezvényein, biztosítja az összejöveteleknek a szükséges termeket, illetve a lelkipásztori központot. Így a lelkészség és a magyar szervezetek, csoportok egymást segítik és gazdagítják. Mindez az emberek érdekében történik, az egyének és a közösség javát szolgálja, az életet szebbé, teljesebbé teszi. Mindig öröm jelen lenni mind az egyházi, mind a kulturális vagy a közösen, együtt szervezett eseményeken, mert ilyen alkalmakkor ismételt

sikerül megtapasztalni az egy nemzethez tartozás valóságát, függetlenül attól, hogy ki hol született, a Kárpát-medence melyik régiójában látta meg a napvilágot. Nehéz lenne minden rendezvényről szólni, mégis felidézek az elmúlt évekből néhányat, melyek ma is elevenen élnek bennem.

A linzi Jó Pásztor-templomban 2015. november 15-én a szentmisére összegyűlt magyar közösség a magyar szórvány napját ünnepelte, egyúttal az ötszáz éves csiksomlyói Mária-kegyszobrot köszöntötte. Mindannyiunk közös ünnepe volt, hiszen a szórvány napja rólunk is szól, itt a diaszpórában élő, felső-ausztriai magyarokról.

Prédikációmban ezért hangsúlyoztam, hogy Istennek célja van velünk, linzi, felső-ausztriai magyar közösséggel. Ezért ennek a közösségnek élnie kell az anyanyelvi szentmise, istentisztelet és lelkipásztori szolgálat lehetőségével, hogy ennek segítségével is megőrizhesse nyelvét, ápolhassa és elmélyíthesse saját kultúráját. Jó volt látni, hogy a kultúregyesület több tagja is jelen volt – a Márton Árpád Néptánccsoport tagjai székely népviseletben – ezen a jeles eseményen.

Szintén a Jó Pásztor-templom volt a helyszíne 2016. május 1-jén az anyák napi ünnepélynek. Ez az esemény egyike az évente visszatérő olyan ünnepségeknek, amikor a felekezetek, a kultúregyesület, cserkészek, hétvégi magyar iskola diákjai közösen veszik körül az édesanyákat, megköszönve nekik a gyermekek, a család iránti nagy szeretetet, gondoskodást, aggodást. Ezen az alkalmon is ott lehettem, együtt ünnepeltem a közösséggel. Szentbeszédemben megkértem a jelenlévőket, hogy a ma élő édesanyák köszöntése mellett emlékezzünk az elhunyt édesanyákra is, egyúttal bátorítsuk a jövőző édesanyákat, akik születendő gyermekeik révén az anyanyelv továbbadásának és megőrzésének lehetnek biztosítékai.

Az évente visszatérő összmagyar ünnep a keresztények egységéért végzett ökumenikus imanap. Gyakran vettem részt az elmúlt évtizedekben az eseményen, amelyet évente felváltva a katolikusok és a reformátusok szerveznek. A kultúregyesület jubileumi évében, 2018. január 14-én a katolikus egyház szervezésében Szabó Ernő plébános vezetésével a linzi Szent Antal-templomban gyűltünk össze. Velünk volt Nt. Nagy Károly református lelkész, aki Bécsből érkezett Linzbe erre az alkalomra; így mint szolgatársak hárman álltunk az oltárnál. A jelenlévő katolikusok, reformátusok, evangélikusok és unitáriusok egy szívvel-lélekkel imádkoztak együtt a keresztények egységéért, aminek látható jele volt az itt tapasztalható magyar egység. Örültem a felkérésnek, hogy ezen az imanapon ígét hirdessek. Beszédemben hangsúlyoztam, hogy korunkban, amikor ránk leselkedik a modern rabszolgaság, akkor ne széthúzásban, hanem együtt, közösen védjük értékeinket: a családot, egyházainkat, a nemzetet és egyéni önazonosságunkat. Ahogyan az imahét vezérmottója hangsúlyozza: Isten ereje megvéd minket. Bízunk mindig ebben az isteni erőben.

Már a második világháború után, majd 1956-ot követően a diaszpórában a magyar lelkészek, együtt a kultúregyesületekkel, cserkészekkel, hétvégi iskolákkal, szívügyüknek tekintették, hogy a hazájukat elhagyni kényszerült magyaroknak felkínálják a lehetőséget, hogy az idegenben nyelvüket, kultúrájukat, hagyományait ápolják, azt megőrizzék. A lelkészek ott voltak a kultúregyesületek alapításánál, és azok vezetőivel, tagjaival együtt közösen vállalták a feladatok teljesítését.

Kívánom az ötvenedik születésnapját ünneplő Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének, hogy Istenben bízva még évtizedeken át szolgálhassa a magyar ügyet itt a diaszpórában, és az egyházakkal összefogva legyen az egység ápolója, mások számára is az összefogás követendő példája!

Linzi, 2018. február 2., Gyertyaszentelő Boldogasszony napja

Dr. Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatója és a linzi egyházmegye idegen nyelvű pasztorációjáért felelős szakosztályának vezetője

„ARANYLAKODALOM”

A jó Isten éltesse sokáig,
kedves Felső-Ausztriai Ma-
gyarok Kultúregyesülete!
Szívből gratulálok az
aranyévfordulóhoz!

Szép magyar nyelvünket, hitünket, történelmünket, kultúránkat, hagyományainkat, népi táncainkat és szokásainkat ébren tartó egyesületünk ünneplőbe öltözik ebben az esztendőben, hogy megülje velünk, felső-ausztriai magyarokkal kötött „házasságának” 50. évfordulóját, az „aranylakodalmat”.

Mindannyiunknak a „házastársa” lett, bármikor is érkezünk ide, bármikor is szegődtünk mellé. Szívből köszönöm az alapító tagoknak ezt a „nászt” és lelkiismeretes odaállásukat magyar nyelvünk, magyar kultúránk és nemzeti öntudatunk mellé.

Köszönöm a kitartó hűséget mindazoknak, akik már 50 éve ápolják itt a végeken gyönyörű magyar nyelvünket, és mindazt, ami magyarságunkhoz tartozik.

Köszönöm mindazoknak a tevékenységét, akik a fél évszázad leforgása alatt szeretetükkel, jóságukkal, vezetői képességükkel, előadásikkal, szereplésükkel és szolgálatukkal mindent megtettek azért, hogy éljen magyarságunk, nemzeti öntudatunk, csodálatos kultúránk, hogy mindig büszkén dobbanja szívünk – itt is –, hogy magyarok vagyunk!

Köszönöm a Kultúregyesület vezetőségének, tagjainak, a történelmi egyházaknak, a Hétvégi Iskola és Óvoda tanárnőinek és diákjainak, a Cserkészletnek, a Márton Árpád, a Ne-felejts és a Kis Ne-felejts Táncsoportoknak, a volt Színjátzó Csoportnak és a Magyar Rádióknak a magyar kultúráért végzett tevékenységüket!

Felhívom minden felső-ausztriai magyar testvéremnek a figyelmét arra, hogy MINDANNYIAN felelősek vagyunk azért, hogy gyermekeink, unokáink, dédunokáink és azoknak a leszármazottai is megtanulják izes magyar nyelvünket, megismerjék hitünket, magyar történelmünket, kultúránkat, íróinkat, költőinket és hagyományainkat! Ezért is kötelességünk MINDANNYIUNKNAK, hogy minden erőnkkel támogassuk az említett egyesületek munkáját!

Ünnepeljük mindnyájan „aranylakodalmunkat” a Kultúregyesülettel!

Öltsünk ünneplő ruhát, ünneplő szívet és lelket aranylakodalmunkon, és kérjük a jó Istentől a következő 50 évre is: „Isten, áldd meg a magyart” Felső-Ausztriában is!

Sok szeretettel:

Szabó Ernő

NAGY VENDEL

HOSSZÚ A KERESZTÚT...

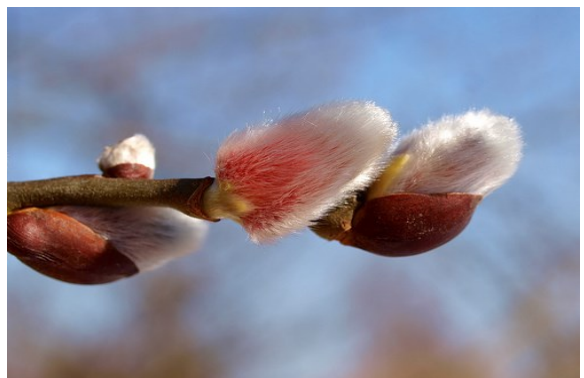
Könny és
Vér áztatja
A Via Dolo roza,
A szenvedések útja
Kopott köveit.
Áll már a három kereszt
A koponyák hegyén.
S meredten néz
A két riadt lator.
Középpütt Jézus,
A nyugodt fájdalom.
Fekete fellegek dörögnek,
S ömlik az eső az úton.
A vakok látnak,
A bénák elindulnak,
A leprások megtisztulnak,
Mikor bevégeztetett.
Minnájunk bűneiért
Ment Ő a halálba,
Mert hosszú a keresztút
Mire saját joga
Feljutsz a Golgotára.

HÚSVÉT ÜNNEPÉN

Tavaszdóván,
Szikrázó víztócsákon
És csipkés ködfátyolon át
Barkázik a bágyadt határ.

Szürke füstöt idézve
Lomhán kolompol,
Hömpölyög hazafelé a nyáj.

Anyja mellett bégetve szalad
Az égi áldozat,
A húsvéti bárány.

Csibi Balázs

TOJÁSJÁTEKOK HÚSVÉTKOR

A húsvéti ünnepség egyik jellegzetes tárgyi jelképe a tojás. Szimbolikájában utalhat a tavaszra, de az egyházi szimbolika szerint a feltámadó Jézust jelképezi. Mivel a húsvétal véget ér a böjt, számos vidám játék is kapcsolódik az ünnep időszakához, amelyben nagy szerepet játszik a tojás is. Napjainkban még a Kárpát-medence-szerte ápoltt hagyomány nemcsak a locsolkodás, mikoris a fiúk házról-házra járnak és egy versmondás után vagy vízzel vagy kölnivel meglocsolják a lányokat, hanem ide sorolhatjuk a tojáskeresést, a tojástáncot és a tojásfutást is. A tojáskeresés az egész család számára vidám szórakozás. A szülők, nagyszülők ilyenkor a ház különböző pontjain tojásokat vagy egyéb meglepetéseket, pl. csokoládékat rejtenek el. A gyerekek vagy segítség nélkül vagy felnőttek által írt vidám mondókák útmutatásait követve juthatnak el a "kincsekhez". Az ügyesen szőtt mondókák nemcsak a meglepetésekhez vezethetik el a gyerekeket, de játszva tanítják is őket.

KATALIN TURÓCZI
SCAVENGER HUNT

You have two hands, you have two feet.....your first clue is under DADDY'S SEAT (*stick a lollipop under chair for each*)

I am round and yummy for your tummy, can be red, can be blue..... you will find me in your SHOE (*put shoes by the back door and put chocolate egg in them*)

Put your coats on, hats and boots...no moaning, pr groaning and not even a snore..... your next clue is outside the door! (*put chocolate bunny outside the door for each*)

Do you see rain? Do you see clouds? Do you see sunshine? Or do you see snow? Your next clue is near the big TV room WINDOW (*put teats on window seal*)

Ears help you hear. Eyes help you look. Your next clue is at the bottom of the stairs inside the BOOK! (*leave a book at bottom of stairs and put stickers in them*).

Cats say meowwwwwww.....cows say mooooooo..... the next clue is on the bottom of daddy's shoe. (*put two sticker in baggy and on daddy's shoes stuck on*).

Touch your nose..... touch the ground.....listen for the sound..... now look around.....look up, look down, look in the sky and you will see..... something hanging from TREE (*with a rope hang a baggy of chocolate so they can reach*).

Now your next clue is simple.....you need to jump two times.....twirl around.....stand on one foot and name your favourite meat..... put your feet down.....place your hands on your head.....walk towards the back of the

shed.....check if the birds were fed? (*put a bird feeder back and place a chocolate bar for each*)

Now head to the front.....nice and slow,,,,,,stop on your way-way.....as you don't know.....what could be in the box-box.....filled with sox.....???? (*put a box with sox and under a book to colour with crayons*)

Zoom, Zoom, Zoom.....what makes that noise..... it is definitely not the boys.....could there be another goodie not too far.....perhaps just maybe on the top of Mama's car????

Now grab that rope.....your baskets are full.....we are near the end but do not pull.....I thought you may want just one last clue..... just name a person who really loves you.....well done you passed the test.....follow the rope and say YOU ARE THE BEST! (*Let the rope lead to the house and the living room where the biggest rabbits will be.*)

A TAVASZI ÜNNEPKÖR MÁS HAGYOMÁNYAI

CSIBI BALÁZS

Az időjárás tavaszba fordulása a paraszti életben is fontos időszak volt. Ekkor kezdődtek meg a földművelési munkálatok is. Magyarországon egy-egy tájegységen, településen helyi változatú szokások jelentek meg. Farsang vasárnapján a

palóc falvakban hagyományos **kiszehajtást** tartottak. A szokás szerint egy szalmabábút öltöztettek fel menyecskének, amivel aztán végigvonulnak a településen hangos énekszóval. Végül vagy vízbe dobják vagy elégetik. Mielőtt vízbe dobták, a lányok markoltak egy csomót a szalmából, amit szintén a vízbe dobtak. Amelyik csomót elkapta az ár és vitte a sodrás, a hagyomány szerint az a lány még abban az évben férjhez ment. Akinek viszont a csomóját visszavetette a hullám a partra, nem számíthatott lakodalomra.

A húsvétot megelőző böjti időszakban a menyecskék és fiatal lányok a táncos vigasságok helyett **mancsozással** töltötték a vasárnap délutánokat. A játékot az 1930-as években játszották utoljára Észak-Magyarország területén. Ha a szokás nem is maradt meg, annak története máig ismert. A játékot akár a Kanadában is oly' népszerű baseballhoz hasonlíthatjuk. Kellékei egy labda, valamint egy díszesen faragott ütő volt. A játék megneve-

zése a "gancs" szóból ered, ami durva fát jelent. A játékot csapatban játsszák, az egyik csapatnál az ütő, a másiknál a labda van. A cél: a pálya közepén lévő lyukba juttatni a labdát. A nehezítést a legények adják, akik hivatalosan nem részesei a játéknak, mégis mindent megtesznek, hogy megkaparintsák a labdát.

Húsvét délelőttjén az ünnepi mise után véget ér az ünnep egyházi része. Délután már a szórakozás a főszerep.

Húsvét hétfőjén tartják hagyományosan a **húsvéti locsolkodást**. A locsolást máig tartják - még nagyvárosi környezetben is. A forgatókönyv mit sem változott: a fiúk, férfiak locsolóverset mondanak, a lányok pedig piros tojással, vagy egyéb ajándékkal viszonzozzák a gesztust. Míg régen vödörbe töltött vízzel locsolták a lányokat, mára elterjedt a kevésbé vizes, de annál illatosabb kölnivel, parfümmel való locsolás.

A víz és a tojás szimbolikus értelmű: a termékenységet, a megújulást jelenti.

*A képek
forrása:*

1.

*Magyar
Néprajzi
Lexikon*

2.

*Húsvéti
locsolkodás
Erdélyben*

A GYÍMESI HÍMES TOJÁS

Gyimesközéplokról érkezett asszonyok útmutatása...

– Az őseinktől származnak a minták, még a pogány időszakra nyúlnak vissza. Van itt ördögtérnye, fehér kabala, ez a vétett út: ennek se kezdetje, se végétje, ez a töltött rózsza: ez a leggyakrabban írott tojás, ennek gyimesi vadvirág a neve, ez is nagyon szép. Van fenyőágos, cserelapi, van бүтүјэнвалó- ez is olyan, mint a töltött rózsza, csak a бүтүјэн (azaz a két végén) van, nem az oldalán. Van kakukknyelve, bárányláb, kecskeköröm és patkó is – mutatta, forgatta a tojásokat Tankó-Finta Ilonka, aki legszívesebben a fehér kabalát mintázza.

– Sima főtt tojást készítünk, méhviaszt melegítünk. a túl forró sem jó, van egy olyan középhőmérséklet, amit ki kell tapasztalni. abba teszünk egy kis kormot, mert nem látszódna a tojás. A írókát a viaszba mártjuk, azzal a mintát rávisszük a tojásra, utána be kell festeni és meleg tör-lőruhával letöröljük a viaszt róla, aztán kicsi szalonnával vagy bőrkéjével vagy étolajjal megfényesítjük és készen van a tojás- mesélte Ilonka néni. Azt is megtudtuk, hogy a tojást csak nagypénteken festenek, s csak piros festéket használnak.

*(ZAOL - Zala megyei
hírportál)*

ATTILA KESZEI

SITTING AT EDGE OF MY BED

I do not know if something is wrong with me, or, maybe I am not the only one who has “these moments” of sitting at the edge of my bed, and looking at length at my loved ones’ photographs. There are a dozen or more pictures on my night stand and before I turn the light off I usually look at them.

I captured a photo of my dear wife when she was in her late twenties. She always tells me that I do not remember things but that is not true. I remember only important events. I took this photo when we were at the top of our city, Toronto on top of the CN tower as she is looking at the city. The city that took us in, where we got our jobs, where we, two people coming from behind the Iron Curtain had an opportunity to establish ourselves with perseverance, hard work and clinging love for each other. After forty plus years I still see her as I saw her back then. Many things had changed in our relationship but my love is the same toward her. I just look at this old, dusty picture, and I know that I would marry her again.

Then I look at my dear sons’ pictures. My dear wife, Maggie, or as I call her Tucsí, gave us three boys. Oh, what a joy to look at their photos. Alexander and Jacob are in a walking crib. Looking at them I can see Alex how determined he is standing there, with a full-blown dark hair that he was born with, and Alex is now doing his Post Doctorate at Harvard University Medical School. Beside him is Jacob with an impish smile, which indicates his always questioning but respectful approach to everything. Jacob after achieving two Masters’ Degrees, works as an archivist and I can see from his commitment to his work that he had inherited quite a bit of me.

Then my eyes fall on my first born son, Justin. I love the kid, which is not a correct definition; he is a young man with a heart which I envy. He is so nice and thoughtful to everyone, but especially to his Mother, that I am taken by it. He pursued his dream to become a musician, but let’s face it, without connection, it does not matter what one knows, what matters is whom he knows. Right now he is, I think, in a field where he would be able to make a difference. He teaches English as a Second Language in my country of birth, Hungary.

Then my eyes land on my dear Mother’s picture. It is an old brown and white picture which was taken during the war; she was maybe nineteen years old. She is very beautiful; she has a leather folder in her hand and looks confidently into the camera. I know that I was not her first pregnancy, but for one reason or another I became her only son. I do not know how much pleasure I gave her during her life as I was growing up, but now I would like to kiss her face and hands many-many time if it was possible, to make up for lost opportunities. I do not know if I appreciated her enough. Now my eyes are getting a bit watery. In another photo she smiles at my “God given” stepfather. Many kids may not find their step parents as loving as blood parents would be, but I was lucky. Or my mother selected correctly from her suitors, so that my Nono

father, as he was called, loved me very much. Without my Stepfather’s love and care I would not have become an engineer, and as my biological father once said “you were lucky that you grew up with your Mother and Stepfather, had you stayed with me, you would not have become an educated man.”.

So, I am sitting on the edge of my bed and just looking at these photos. My heart is bursting with joy and love... I will have a good night’s sleep.

PETŐFI SÁNDOR

SZERETLEK, KEDVESEM!

Szeretlek kedvesem,
Szeretlek tégedet,
Szeretem azt a kis
Könnyü termetedet,
Fekete hajadat,
Fehér homlokodat,
Sötét szemeidet,
Piros orcáidat,
Azt az édes ajkat,
Azt a lágy kis kezét,
Melynek érintése
Magában élvezet,
Szeretem lelkednek
Magas repülését,
Szeretem szivednek
Tengerszem-mélységét
Szeretlek, ha örülsz
És ha búbanat bánt,
Szeretem mosolyod,
S könnyeid egyaránt,
Szeretem erényid
Tiszta sugárzását
Szeretem hibáid
Napfogyatkozását,
Szeretlek kedvesem,
Szeretlek tégedet,
Amint embernek csak
Szeretnie lehet.
Kívüled rám nézve
Nincs élet nincs világ,
Te szövődöl minden
Gondolatomon át,
Te vagy érzeményem
Mind alva, mind ébren,
Te hangzol szívemnek
Minden verésében,
Lemondanék minden
Dicsőségrül érted
S megszereznék
Minden dicsőséget,

Nekem nincsen vágyam,
Nincsen akaratom,
Mert amit te akarsz
Én is azt akarom,
Nincs az az áldázat,
Mely kicsiny ne lenne
Éreted hogyha te
Örömet lelsz benne,
S nincs csekélység, ami
Gyötrelmesen sért,
Hogyha te fájlalod
Annak veszteségét,
Szeretlek kedvesem,
Szeretlek tégedet,
Mint ember még soha,
Sohasem szeretett!
Oly nagyon szeretlek,
Hogy majd belehalok,
Égy személyben minden,
De mindened vagyok,
Aki csak szerethet,
Aki csak él érted:
Férjed, fiad, atyád,
Szeretőd, testvéred,
És egy személybe te
Vagy mindenem nekem:
Lányom, anyám, húgom,
Szeretóm, hitvesem!
Szeretlek szívemmel,
Szeretlek lelkemmel,
Szeretlek ábrándos
Örült szerelemmel!...
És ha mindezért jár
Díj avagy dicséret,
Nem engem illet az,
Egyedül csak téged,
A dicséretet és
Díjat te érdemled,
Mert tőled tanultam
Én e nagy szerelmet!

RADNAI ISTVÁN

VÁLASZOLHATATLAN

ki vagyok én éles a hajnali fény
szembe jön világosodik a nap
fürdőzik mosdik éled benned a lény
pötty és mint mérges gombán a kalap

kilépek az ajtón a szél szembe fúj

ki lehetek én sortalan vers
egy szótagot sem érek értek
magamra vajon hogy tettem szert
szerelem vágy csend vagy a vétek

lágú ívű hegytetőn sekély gyökér
mégis szálegyenes a sok fenyő
benéztek ablakomon zöldeskék
távlat vagyok lábon álló felhő

foltos és csorba keretes vak tükör

a szemembe néz és hiteget
vers zene ének felhorgadt dal
kezem leírta költő leszek
aki vérevel a korról vall

ki vagyok én homályos ablak
nyüzsgő pondró kopár légyiszok
romlás tetem kit enni kapnak
ember s embertelent tisztítok

valami esély hogy egünk szebb legyen

BOR SAVANYODIK A SZÁMBAN

ország hegy víz a határa
székely szó székely öntudat
birodalom a gyepűt törni készül
hajnali puskafény ágyúk ásítanak

lakájmentében *hitvány zsoldosok*
legjobbaink csángorolnak
mint felhők jönnek-mennek új birodalmak
hadfinak képzeletét magát mind

hozza zeusz villámain
s ha lakatlan marad az olimposz
mind kecskeként raboljuk
a szent ligeteket

álomban voltam kárpát szélső bérce
s leköpte a század a trianon-palotát

(2018. január 7.)

RADNAI ISTVÁN

KUTYASÉTÁLTATÁS

ELMARAD A SZEMINÁRIUM

A téli hajnal órája késik, de a munka nem vár. Azaz türelmetlenül vár, mint a bélyegzőóra a kapunál. Ma kissé álmosan ébredsz. Odakint minuszok vannak le az életedből.

A havat takarítják-e vagy nem, de hajnalban és reggel nem ázik át a cipőd, legfeljebb topogsz egy kicsit.

Anyám a kutyára kapcsolja a pórázt. Nyakörvét viseli, mint egy dáma gyémánt ékszerait. A kutya bundája felett steppelt nagykabát. Anyám írha alatt. Befelé nőtt a szőre szegény birkanak. Bár ez csak a látszat.

Szélcsend, az ajtó nyílik, a kapuban elfordul a kulcs.

A kutya játékosan ugrál a hóban, majd meggondolja magát. Mielőtt hazaindulna, leguggol. Természetes mozdulat. A nemrég még fehér hó elszíneződik. A kutya kérdően néz a gazdájára.

Most nem a nevetlen gyerekek hebehurgyaságával. Hideg van. A hideg komoly dolog, a kutya meleg vackára gondol, a bélelt kosárra. Talán aludna.

Leguggol még egyszer és a feledékeny gazdájára néz.

Anyám észbe kap és tenyerén nyújtja a kockacukrot. A kutya kettőt csóvál, ő hálás, de hideg van. Kérges a hó. Most nem liheg, nem nyújtja ki a nyelvét. A következő guggolásnál röviden csahol. És leguggol még egyszer, hátha.

A cukor előkerül. Érdemes volt, gondolja a kutya.

Volna még dolga, mielőtt hazaindulna. Nekiveselkedik, pára száll fel a hóról, sikerült. Két cukrot kap, az elsőért mohón nyúl, mintha elvenné valaki. Falkaösztön, gyorsnak kell lenni!

A másodikért finoman, bizonyítandó jólneveltségét.

Elindul hazafelé, a póráz megfeszül. A szürkületen át valami fényes tárgy tör át az ég függönyén. Aztán úgy véli, még sem, kár volna hazafutni. Egy kupac mellé húzza a gazdáját és ismét produkál egy cseppet, a havon meglátszik.

Szusszant vagy vakkant egyet, lábai megmozdulnak. Ha figyelt volna, rájönne, az az ezüst micsoda mégsem lehetett a Hold. De a szobában nem kell eltúlozni az éberséget.

Pajti nem olvassa a szabadnépet, az aranytojást tojó kakas másképpen jelentkezik reakciós agyában.

Elmaradottságában - az álom őszinte - a csontot ropgatja. A csontot, amelyet átjártak a paprikás, tejfölös ízek.

Ő még zsenge korában elfogyasztaná, ha maradi asszonykája levágná és megfőzné.

Ő türelmetlen, semmit nem tud a forradalmárokról, pártokról. Azonnal akarja és szükségletei szerint. Mielőtt elaludna, nem olvassa Marxot. Szobakutya, rövid szőrű tacsó. Szobakutya - arisztokrata a kutyatársadalomban.

RADNAI ISTVÁN

FÉL SZELET PÁRIZSI

Beleveti magát talán a párizsi életbe, hangverseny, mozi, kiállítás és előkerülő, pardon, előkelő szalonok?

Nem, nem a nagyvilági életről, kokottokról, kitarzott hivatalos szeretők budoárjairól szeretnék beszélni. Szent Mihály útján nem az ősz vagy az enyhe tél, csak a hentestől hozott, szolid, szeletelt párizsi szökik be. Kati két szatyorról. Mintha nagy ünnep lenne, képzelitek, mi lesz húsvét előtt!

- Talán csak nem lesz tél? – kérdezed láthatatlan beszélgetőtársam.

Mintha a Víztoronyban ügyeletes ülne, aki értesíti őket, el-utaztam, nem vagyok Szegeden.

Az egyikkel csetel. Korán ébredt és meglátja, azt az egyetlen lájkot, amennyi levegőt hagy Katinak. A másik telefonon látogatja. Cset abbamarad ráadásul a harmadik mobilon próbálkozik. Így nem könnyű a fél szelet párizsinak, a szerény reggelinek az élet centrumába kerülnie. Sőt, az életét csak keseríti, három nap alatt megzöldülne az asztalon. sosem tudjuk meg, bekapta-e közben a falatot vagy visszatette-e a párizsit a hűtőbe.

Kati nem szereti a rumlit. Szeretne ebédet főzni, ez délelőtti tevékenység.

De nem tud nyugodtan reggelizni, kihűl az ebédje. ha egyáltalán elkészül. Ebédre párizsi? Szabályellenes! Talán akad még az mélyhűtőben egy pizza. Kati csak áhítozik!

Megszólal a Viber. A Jeruzsálem környéki hóviharból hívja valaki, ezt el kell újságotni és az unokákat, akik még havat sem láttak rövidke életük során.

Kati visszavonul lakása legkisebb helyiségébe, természetesen a telefonnal a kezében. Máris finom illatok áradnak. Szegedről jön az okosra a hívás Valaki öt emberre főz, bár öt kellene kiszolgálni, mert rászorulna. Kati nagyot nyel minden fogás hallatán. Beállna hatodiknak, mert az ebédre nagyon rászorulna. Megszólal a városi.

- Majd visszahívlak - lihegi Kati és felkapja a kagylót.

Privát hívó volt, de letette. Katinak három barátnője is eszébe jut, akinek nincs beállítva a telefonja.

Tojók vagy nem tojók, mint madarak a fészükön nem hagyják abba

Puha fészük a fészük.

Tájékozódásukat az egész éjszaka melegedő képernyők nem zavarják meg.

Egyik bejegyzés szerint elmarad az óra átállítás, már öten megosztották, három szmájli, két dühös, öt lájk. Na, majd éjjel kettőkor megtudjuk!

KANADAI / AMERIKAI MAGYARSÁG

1949 óta szolgálja a nyugatra szakadt magyar közösséget.

Elismerten, a nyugati világ legnagyobb példányszámában megjelenő magyar hetilapja. Megjelenik minden szerdán délelőtt, és még aznap olvashatják, akik megvásárolják a torontói magyar üzletekben. Előfizetés \$75 egy évre vagy \$40 félévre, postázással. A legfrissebb magyarországi, nemzetközi és sport híreket foglalja össze lapunk minden politikai elhajlás nélkül, mint a múltban. A Magyarországon hírdetők több ezer olvasóhoz szólhatnak! Olvassa, hirdessen és rendelje meg a mindenki által szeretett Kékújságot!

A legjobban informált magyar a Magyarországot olvassa!

Published by: Canadian Hungarian Media non Profit Corp.

747 St. Clair Ave. W. #103.

Toronto, ON M6C 4A4 Canada

Telefon: 416-656-8361, Fax: 416-651-2442

Kiadó: Aykler Béla

Főszerkesztő: Susan Papp

Felelős Szerkesztő: Dr Tanka László

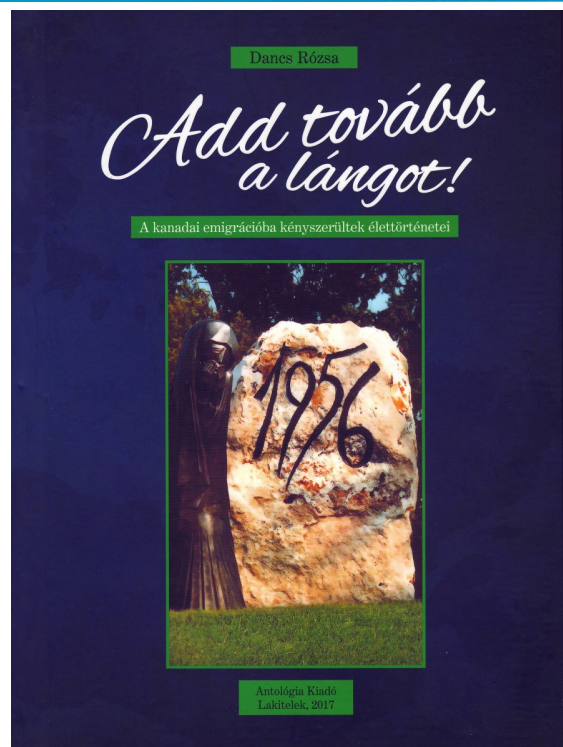
Szerkesztő: Balás Róbert

Számítógépes szerkesztő: Horváth Zsolt

Web: www.kanadaimagyarsag.ca

E-mail: info@kanadaimagyarsag.ca

Reméljük továbbra is szolgálhatjuk a magyarságot a nyugat legnagyobb számú hetilapjával.

MEK Egyesület
1827 Budapest, Budavári Palota F épület
Tel: 1-224-3741
E-mail: info@mek.oszk.hu
URL: <http://mek.oszk.hu/egyesulet>

Kapcsolattartó személyek:

A MEK Egyesület elnöke: Monok István (MTA Könyvtár és Információs Központ, főigazgató)
1051 Budapest V. ker., Arany János u. 1, 406. szoba
Telefon: 1/411-6302
Fax: 1/331-6954
E-mail: monok.istvan@konyvtar.mta.hu

Ügyvezető elnök: Moldován István (OSZK – E-könyvtári Szolgáltatások Osztály, osztályvezető)
1827 Budapest, Budavári Palota F. épület. 315. szoba
Telefon: 1/2243-846
Mobil: 20/400-8872
Fax: 1/202-0804
E-mail: moldovan@mek.oszk.hu

GÁBOR LÁSZLÓ VASKI CIWM, CFP, BMUS

Senior Financial Consultant
INVESTORS GROUP FINANCIAL SERVICES INC.

Since 1991, Gábor with his team at Investors Group, has been assisting clients in achieving their financial goals.

He has combined his personal *knowledge* and *experience* with the *research* of *Investors Group professionals* for the sole objective of *providing clients* the *clarity* and *confidence* to *achieve* their *financial goals*.

With his *team*, he helps *clients save tax, build* and *preserve wealth* for *themselves* and *future generations*.

TEAM VASKI
Guiding Your Financial Future

“A Magyar Közösség Lelkes Támogatói”

600-390 Brant Street • Burlington, ON, L7R 4J4
1-888-467-8844, ext. 271 • gabor.vaski@investorsgroup.com

Factory and Outlet

Sunday-Monday

Closed

Tuesday-Friday

8 AM to 6 PM

Saturday

8 AM to 3 PM

Mississauga, ON,

L4X 2G1

(905) 624-9311

(905) 624-9910

MAGYAR NAPLÓ

**Az egyetlen szépirodalmi folyóirat
a DIGITALSTAND-on!**

A Magyar Napló elektronikus formája már a www.digitalstand.hu webáruházban is elérhető!
A digitális folyóirat tartalma teljes egészében megegyezik a hagyományos lapszámokéval.

DIGITALSTAND

www.digitalstand.hu

Digitális lapszám vásárlása: 390 Ft

Digitális előfizetés

12 hónapra: 3960 Ft (12 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

6 hónapra: 1980 Ft (6 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

3 hónapra: 990 Ft (3 lapszám, egy lapszám ára: 330 Ft)

(Az árak az Áfá-t tartalmazzák.)

**Fedezze fel a digitális újságolvasás előnyeit! Ha a Digitalstandot választja, a Magyar Napló
mindig Önnél lesz, ráadásul kedvezőbb áron, mint korábban bármikor!**

animal
ADVOCATE
circle

ONTARIO
SPCA
AND HUMANE SOCIETY
PROTECTING ANIMALS SINCE 1873

**Call me to receive your
FREE will planner.**

Making a planned gift can bring you and your family tax and financial benefits.

For more information contact Kate at:
kturoczi@ospca.on.ca
1 (888) ONT-SPCA ext 324
Charitable Business # 88969-1044-RR0002
ontariospca.ca

Bobó Bóbitája
Gyermeklap - III. évfolyam 3. szám, 2015. március

Gyermeknek, felnőtteknek!

ÁPRILY LAJOS: TAVASZODIK
(N. Tessitori Nórának)

Sáncban a hóviz
könnyű hajót visz,
füstöl a fényben a barna
tető.
Messze határba
indul az árva,
leng madárka: billegető.

úgy muzsikál, muzsikál a
kolomp.

Titkon a Bükkben
moccan a rügyben
- mint csibe héjban - kan-
din a lomb, s mintha a róna
kedve dalolna,

Indulok. Értem.
Jól tudom: értem,
értem üzenet a zsenge
határ:
"Szíved, a bomlott,
ócska kolompot
hozd ide, hozd ide, hozd ide
már!"

**Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával**

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

**SOMLAI ANNA
ÉS ISTVÁN**